

Kahan

PŘÍBRAM

8 | ROZHOVOR SE STAROSTOU

Investice, opravy a údržbu
brzdit nechceme a nebudeme

10 | JAK MĚSTO HOSPODAŘÍ

Nemáme dluh, držíme
rezervy, plánujeme investice

15 | DLUŽNÍCI SI MUSÍ POSPÍŠIT

Milostivé léto platí jen
do konce ledna

**Příbram přeje klidný
advent a krásné Vánoce**

Jsmo společnost KEMMLER ELECTRONIC s.r.o. s více než dvacetiletou praxí na trhu, specializujeme se na výrobu kabelových svazků.

V současné době hledáme nové kolegy na tyto pozice:

Technik kvality

- Zajištění kontroly kvality výrobků dle norem
- Příprava podkladů pro interní audit a reklamace
- Pravidelné monitorování interní kvality

Požadujeme:

- VŠ nebo SŠ technického směru
- Znalost nástrojů kvality
- Anglický nebo německý jazyk výhodou

Technik přípravy výroby

- Práce s výkresovou dokumentací
- Příprava výrobních instrukcí, stříhacích plánů a postupů
- Zodpovědnost za tvorbu, změny a evidenci časových norem a standardů

Požadujeme:

- Ukončené střední vzdělání (elektrotechnický obor výhodou)
- Anglický nebo německý jazyk výhodou

Operátor výroby

Seřizovač-údržbář

V rámci zaměstnaneckých benefitů nabízíme:

- Příspěvek na penzijní připojištění
- Stravenkový paušál
- Flexibilní pracovní doba
- Sick days
- Roční bonusy, firemní akce

Zaujala Vás některá z inzerovaných pozic?

Rádi Vám ji představíme e-mailem: personalni@kemmler-electronic.cz nebo nás kontaktujte telefonicky na čísle: 318 665 016.

VOJENSKÉ LESY A STATKY ČR
DIVIZE HOŘOVICE
Slavikova 106, 262 23 Jince

Přijme pro oblast Brdy

TECHNIKA STAVEBNÍ VÝROBY
vzdělání stavebního směru

**ŘIDIČE A OBSLUHU STAVEBNÍCH STROJŮ
A NÁKLADNÍCH VOZIDEL**

ŘP sk. B, C, E, T a profesní průkaz

**TRAKTORISTU TĚŽEBNÍHO
A PĚSTEBNÍHO TRAKTORU**

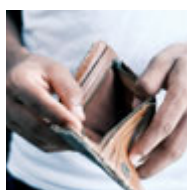
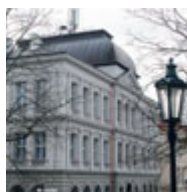
DŘEVORUBCE

**LESNÍHO DĚLNÍKA
DO PĚSTEBNÍ ČINNOSTI**

Více informací:
tel.: 737 226 511
E-mail: renata.pernegrova@vls.cz

OBSAH ČÍSLA

- 7** MATEŘSKÁ ŠKOLA KLIČKOVA VILA MÁ REKONSTRUOVANOU ZAHRADU
- 8** INVESTICE, OPRAVY A ÚDRŽBU BRZDIT NEHCEME A NEBUDEME
- 10** NEMÁME DLUH, DRŽÍME REZERVY A PLÁNUJEME INVESTICE
- 12** CO OBNÁŠÍ ZAVÁDĚNÍ NOVÉHO PARKOVACÍHO SYSTÉMU V PŘÍBRAMI
- 15** DLUŽNÍCI SI MUSÍ POSPÍŠIT. MILOSTIVÉ LÉTO PLATÍ JEN DO KONCE LEDNA

POZITIVNĚ NALADĚNÍ, ALE STÁLE NEGATIVNÍ

J eště pár dní a skončí již druhý nejpodivnější rok, jaký kdy většina z nás zažila. Nicméně ať už je rok jakýkoliv, jsme všichni zvyklí ho minimálně při štědrovečerním přípitku vyhodnotit a pro ten následující rok připravit alespoň nějaké plány. Nejinak je tomu u samotného města. Proto ve stávajícím čísle Kahanu předkládá místostarosta Martin Buršík informace o hospodaření města v roce 2021 a o výhledu a rozpočtu na následující období. Najdete zde také bilanční rozhovor se starostou města Janem Konvalinkou. Obě statě vřele doporučuji k přečtení.

Stejně jako v předchozích letech, i v končícím roce 2021 město iniciovalo mnoho staveb, rekonstrukcí, oprav a také různorodých aktivit. Když se po jejich dokončení ohlédneme zpátky, za odvedenou práci vidíme lidi, bez nichž by to nebylo možné. Především jde o zaměstnance města, ale také o spoluobčany, kteří dobrovolně obětují svůj čas ve prospěch věci. Chci jim za vedení města vyjádřit velký dík. Prostě a jednoduše poděkování směřuje také k vám, čtenářům. Za vaši přízeň, za to, že čtete Kahan, že vás zajímá, o čem informuje, že se zabýváte děním ve městě. Dík patří také redakční radě tohoto zpravodaje.

Ale pojďme dál... Blíží se advent, zahalte se tedy do sváteční nálady a na Vánoce si naordinujte pohodu s rodinou, přáteli, popřípadě klidně sami, se sklenkou dobrého moku a mísou lahodného jídla. Dovolme si relaxovat s dobrou knihou, při bezvadném filmu nebo na dlouhých procházkách. A hlavně upozadme na chvíli všednodenní starosti a nechte si ten vzácný čas nikým a ničím zkazit.

Do nového roku jedné nuly a třech dvojek vám přeji, abyste byli vždy jedničky, pozitivně naladěni, ale stále negativní...

*Přejeme krásné chvíle,
žádný splín,
jen samé radosti
a naplněné cíle.*

■ **Zorka Brožíková**
místostarostka města Příbram

Dva kilometry cest s recyklátem	4
Informace z Divadla A. Dvořáka: Předplatné 2022 a Pozvánka na Vánoce v divadle	5
Rezervační systém Granitu v provozu	6
Nominujte osobnost pro cenu města	7
Portál občana má vylepšené funkce	14
Časová kapsle: Jak to bylo doopravdy?	16
Tento ročník byl více prožívaný, více emotivní	18
Pamětní deska připomíná sochaře Šáru	19
Mají příbramské školy dostatečné kapacity?	20
Dny otevřených dveří příbramských gymnázií letos společně	21
Mládežnický kemp se vydařil	22
Kvalita vody v Novém rybníce byla letos dobrá, problémem byl parazit	23
Voltušská vyhlídka v Jižních Brdech	26
Voláme Ervínu Brokešovou v Rožmitále!	27
Byznys je byznys	28
Kalendář akcí	31

Kahan - Zpravodaj města Příbram, vychází 11× ročně, slouží k informování občanů města Příbram. **Vydává:** Město Příbram, Tyršova 108 (IČO: 00243132) pod registračním číslem Ministerstva kultury ČR E11726 v nákladu 16 000 výtisků. Do každé domácnosti v Příbrami je doručen jeden výtisk zdarma. **Místo vydání:** Městský úřad Příbram, Odbor kancelář města, Příbram I, Tyršova 108, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. **Příjem inzerce:** Odbor kancelář města, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. **Redakční rada:** Jan Konvalinka, Martin Buršík, Zorka Brožíková, Zuzana Kučerová, Eva Švehlová, Jaroslav Hodrment, Václav Bešťák. **Šéfredaktor:** Stanislav D. Břeň. **Redakční uzávěrka** je první den předchozího měsíce. Další zprávy radnice na pribram.eu, kahan.pribram.eu nebo facebook.com/mestskyuradpribram. Distribuce tohoto čísla probíhá 22. do 26. listopadu 2021. Foto na titulní straně: Shutterstock.

Alternativní školku povede Alena Kubátová

obou uchazeček jednoduché," uvedla místostarostka. Nová ředitelka, kterou na tuto pozici schválila rada města, se funkce ujala 1. listopadu.

Příbram vyhlásila konkurzní řízení na obsazení vedoucího místa v Alternativní mateřské škole. Ve čtvrtek 21. října nová ředitelka Alena Kubátová (na snímku vlevo) převzala jmenovací dekret z rukou místostarostky města Zorky Brožkové. „V souvislosti s odchodem stávající paní ředitelky, která pro Alternativní mateřskou školu odváděla v průběhu let skvělou práci, za niž je potřeba veřejně poděkovat, bylo nutné najít nové vedení této školky. Do vyhlášeného konkurzního řízení se přihlásily dvě zájemkyně. Musím přiznat, že rozhodování nebylo s ohledem na kvalitu

Vstupenky pro dárce krve

Město dlouhodobě spolupracuje s Oblastní nemocnicí Příbram a zároveň převzalo záštitu nad dárcovstvím krve. Nyní se spolupráce rozšiřuje a Příbram jako ocenění poskytne pro dárce krve volné vstupenky na akce pořádané městem a jeho příspěvkovými organizacemi. „Dárcovství krve je bohudíky lidský počín a osobně si všech dárců nesmírně vážím. Malým dárkem, malou odměnou, kterou může město těmto lidem poskytnout, jsou volné vstupenky na akce pořádané městem a příspěvkovými organizacemi. Stejně jako při každém předávání Janského plakety i tentokrát si dovoluji říci: Děkuji za to, že darujete kus sebe, abyste mohli zachraňovat životy druhých," řekl starosta Jan Konvalinka.

Dva kilometry cest s recyklátem

Na konci října bylo zahájeno zpevňování cest ve Zdaboři a na Drkolnově. Jedná se o projekt, při kterém dochází ke zpevňování cesty spojující Zdabořskou ulici se silnicí I/18. Jde o lokalitu využívanou pěšími i cyklisty. Celkově bude položeno 4750 m² recyklátu v této oblasti a dalších 600 m² bude zpevněno v úseku od čistírny odpadních vod v Bohutíně k silnici I/18. V rámci probíhajících prací je upraven také úsek stávající zpevněné cesty vedoucí kolem domů ve Vokačovské ulici.

Hej mistře! v divadle

V pátek 17. prosince v 19.00 můžete v Divadle A. Dvořáka Příbram vyslechnout Českou mši vánoční Jakuba Jana Ryby. Tzv. Rybovka zazní v podání Příbramské filharmonie a Vepřekova smíšeného sboru, které řídí Veronika Kopecká. Vstupenky lze zakoupit v divadelním předprodeji, akce se koná za finanční podpory města Příbram.

Výstražné vesty pro děti

Příbramská organizace Českého rybářského svazu předala na začátku října výstražné vesty příbramským dětem. A to formou sponzorských darů MŠ pod Svatou Horou a MŠ Waldorfská. Další školky v Příbrami svaz navštíví a vesty pro děti předá. V prosinci organizace zve na závody v rybolovné technice nejen pro děti z Příbrami, ale i pro děti z okresu Příbram.

Soubor Chairé s Alfredem Strejčkem

Soubor Chairé působící na půdě naší školy vystoupil v sále sanatoria Šarlota v Prosečnici společně s Alfredem Strejčkem na veřejném koncertě. Na programu byly skladby Jaroslava Krčka, Josefa Krčka, evropská duchovní hudba a úpravy lidových písní proložené skvělým přednesem našeho předního recitátora. Ten je již čtvrtým rokem upoután na lůžko kvůli vážnému virovému onemocnění způsobujícímu nehybnost svalstva. Společně s Chairé vystoupil v posázavském sanatoriu příbramský chrámový sbor Codex Temporis suměleckým vedoucím Lukášem Markem. Oba soubory chtějí touto cestou pozvat své příznivce na vánoční koncert v pondělí 20. prosince v 19.00 ve Waldorfské škole Příbram.

■ Robert Žák
Waldorfská škola Příbram
Foto: Martin Terray

Farmářské trhy letos končí 18. prosince

Do konce roku můžete v Příbrami navštívit ještě tři farmářské trhy. Konají se 20. listopadu, 4. a 18. prosince na Dvořákově nábřeží na Hořejší Oboře, a to vždy v ranních a dopoledních hodinách. Zakoupit si můžete například čerstvé a uzené ryby, zeleninu a ovoce, sýry, pivo, květiny, med, klobásy a další uzeniny, pečivo nebo dekorace. Podrobnosti najdete na facebookovém profilu Farmářské trhy Příbram.

O správném jídelníčku seniorů

Společnost Dementia I.O.V. pořádá přednášku pro širokou veřejnost z cyklu Alzheimerova nemoc a jiné typy demence. Beseda nese podtitul „Co potřebujeme vědět o správné výživě“ a je zaměřena na změny v jídelníčku seniorů. Vstup na přednášku, která se koná 14. prosince od 18.00 v sále Knihovny Jana Drdy (náměstí T. G. Masaryka 156), je zdarma. „Doporučujeme rezervaci místa předem na telefonu 608 845 890 nebo emailu pribram@dementia.cz," uvedla za pořadatele Jitka Emlerová.

Angličtina v DDM

Dům dětí a mládeže pořádá kurzy angličtiny, jež jsou určen pro žáky 8. a 9. ročníků základních škol a také pro středoškoláky, kteří se připravují na maturitu. Konají se vždy v úterý, v prvním případě od 15.15 do 16.45, v druhém pak od 17.45 do 19.15. Kurzy vede lektorka Kateřina Klímová, podrobnosti najdete na webu ddmpribram.cz.

Vánoce v divadle

Den plný pohádek, koled a vánoční pohody

12. 12. 2021
10:00-17:00

Vstupné 90 Kč

 Solitea Byznys
HLAVNÍ PARTNER

SENO
spol. s r.o.
HLAVNÍ PARTNER

 MĚSTO PŘÍBRAM

PŘEDPLATNÉ 2022

BŘEZEN-PROSINEC

V PRODEJI OD 1. LISTOPADU 2021

v obchodním oddělení Divadla A. Dvořáka Příbram
tel.: 326 531 250

Za finanční podpory Středočeského kraje a MK ČR.

 MĚSTO PŘÍBRAM

Akce Galerie Františka Drtikola

Tomáš Pospěch: Josef Koudelka - Český fotograf? přednáška, 2. prosince 17.30

Josef Koudelka se vždy hlásil ke svému rodišti ve Valchově blízko Boskovic, stejně jako k Praze, češství, evropanství... Cítil se být především světoobčanem, svobodným, a tedy pokud možno neomezovaným žádnými státními hranicemi a národními kulturami. Nemá smysl se ptát, zda je Moravák, Čech nebo Francouz. Ale většinu textů o něm psali zahraniční autoři, kteří neznali a většinou ani nemohli podrobně znát český kontext. Pokusíme se proto představit tvorbu Josefa Koudelky v souvislosti s českou fotografií a výtvarným uměním.

Tomáš Pospěch: Jako historik umění se zaměřuje především na fotografii a současně výtvarné umění střední Evropy. Je autorem více než dvaceti knih, například monografií Vladimíra Birguse, Jindřicha Štreita, o současné slovenské dokumentární fotografii (Slovensko) nebo antologie textů *Česká fotografie 1938-2000 v recenzích, textech, dokumentech* (2010), spoluautorem výstav a knih *Česká fotografie 80. a 90. let 20. století* (Olomouc, 2002), *Viktor Kolář* (Kant, 2010) nebo *Tenkrát na Východě, Češi očima fotografů 1948-1989* (Kant, 2009), podílel se na vytváření hesel do encyklopedie *Nová encyklopedie českých výtvarných umělců* (Academia, 2006).

Příbramské betlémy - tradiční i netradiční vernisáž, 3. prosince 17.00

Vánoční výstava nabízí dvě desítky historických i současných betlémů z příbramského hornického regionu. Výstavu prezentuje Hornické muzeum Příbram ve spolupráci se Spolkem Příbramští betlémáři v prostorách Galerie Františka Drtikola. Jádro výstavy tvoří cenné historické betlémy z konce 19. a první poloviny 20. století, představující ukázkou tvorby horníků z Příbrami i okolí. Doplněny jsou novějšími pracemi, jejichž autoři k tvorbě přistoupili inovativním způsobem a místo dřeva si zvolili méně obvyklé materiály, například textil, keramiku, vlněnou přízi, cín či kameny. Nejmenší návštěvníky zaujme betlém inspirovaný pohádkami. Scénář připravila Klára Posekaná a výstava potrvá do 9. ledna 2022.

Ježíšek ve virtuální realitě Galerie Františka Drtikola prezentace, 16. prosince 17.00-20.00

Uvedení nových uměleckých děl, 360° filmů a her ve virtuální realitě Galerie Františka Drtikola a předvánoční překvapení.

■ Jan Freiberg
Galerie Františka Drtikola

Turnaj O pohár starosty města má své vítěze

Ve čtvrtek 4. listopadu se v příbramské sportovní hale konal 10. ročník turnaje v malé kopané, který je určen pro žáky 6. a 7. ročníků příbramských základních škol. V letošním roce se turnaje zúčastnily všechny příbramské školy, hrálo osm týmů chlapců a čtyři družstva dívek. „Po roční pauze jsme se opět sešli u tohoto turnaje. Osobně jsem byl překvapen ze hry dívčích týmů, kde bylo vidět, že fotbal není pouze klíčícím sportem. Některé zápasy dívek dokonce nabídly mnohem více akce,“ uvedl po předávání cen starosta města Jan Konvalinka. Celkem se při turnaji odehrálo šestadvacet zápasů. Prvenství v kategorii dívek si odnesl tým ze Základní školy Březové Hory, v chlapecké kategorii rozhodly penaltové rozstřely a putovní pohár získalo družstvo ze Základní školy Bratří Čapků. Vlivem protiepidemických opatření se turnaj uskutečnil bez diváků.

Rezervační systém Granitu v provozu

Ubytovat se v nově zrekonstruovaných interiérech městské chaty Granit v šumavském Zadově je možné od 3. ledna 2022. Na konci října byl spuštěn rezervační systém, který se nachází na internetové adrese chatagranit.cz/cz/rezervace. V rezervačním systému je možné si rezervovat individuální i skupinový pobyt. V případě zájmu o rezervaci celé chaty Granit si nejprve rezervujte celou chatu v rezervačním systému a poté kontaktujte manažera provozu na e-mailové adrese chatagranit@pb.cz. V těchto případech je zde možnost pro školy či jiné organizované skupiny zajistit individuální cenu.

inzerce

HODINOVÝ MANŽEL

HandymanPříbram.cz
Hodinový manžel

**VLADIMÍR
MATĚJKA**

721 767 839

WWW.HANDYMANPRIBRAM.CZ

Příbram nabízí do nájmu

Prostor k podnikání č. 702 o celkové výměře 148,70 m² v přízemí budovy čp. 114, Čechovská, Příbram VIII.
Více informací: Gabriela Bernášková, MĚRK, gabriela.bernaskova@pribram.eu, telefon č. 318 498 291.

■ Aktuality zpracoval: Stanislav D. Břeň

Nominujte osobnost pro cenu města

Město Příbram sbírá nominace pro Cenu města Příbrami 2022. Návrhy na udělení ceny pro rok 2022 mohou podávat odborné instituce i laická veřejnost, a to do 31. prosince 2021. Na webu města pribram.eu je k dispozici formulář, který lze vyplnit online, případně je možné stažení do počítače a následně odeslání dokumentu na e-mail cenamesta@pribram.eu nebo odevzdání v Informačním centru města Příbram (Pražská 129). Formulář musí být podepsaný, na anonymní návrhy nebude brán zřetel. Nominovat lze nejen jednotlivé osoby, ale i firmy, případně kolektivy (v takovém případě je třeba uvést kontakt na jeho zástupce). Další dotazy lze směřovat na Odbor školství, kultury a sportu Městského úřadu Příbram (meu-osks@pribram.eu, 318 402 292). Doručené návrhy budou posouzeny pracovní skupinou, jejíž členy jmenoval starosta města Příbram. Skupina složená z odborníků působících v různých oblastech společenského a kulturního života návrhy vyhodnotí a doporučí radě města vhodného kandidátky či kandidáty. Zastupitelstvo následně rozhodne, která z osobností ocenění získá. Pokud to okolnosti dovolí, bude Cena města Příbrami předána během závěrečného koncertu Hudebního festivalu Antonína Dvořáka dne 7. června 2022. Cena je udělována zpravidla jednou ročně a mohou ji získat jednotlivci (také in memoriam), právnické osoby či kolektivy.

MŠ Kličková vila má rekonstruovanou zahradu

Ve čtvrtek 21. října proběhla v Mateřské škole Kličková vila velká událost - slavnostně jsme otevřeli zrekonstruovanou školní zahradu s novými herními prvky a venkovní učebnou. Jedním ze specifických herních prvků je nyní hrabaliště, pomocí kterého se děti dostanou do blízkého kontaktu s přírodními materiály. Naše pozvání přijala reprezentantka České republiky v hodů oštěpem a účastnice olympijských her Irena Gillarová. Díky ní měly děti možnost seznámit se s touto disciplínou a zkusit si, jaké to je házet oštěpem, zapojily se i paní učitelky. Otevření zahrady se zúčastnily místostarostka Zorka Brožíková a pracovnice Odboru školství, kultury a sportu Marta Pávková.

■ Iva Šedivá
MŠ Kličková vila

Marie v plamenech

Skryté příběhy je název venkovní mobilní hry, díky které je možné poznat nová zajímavá místa. Jeden z motivů je věnován také Příbrami. Hra Marie v plamenech přibližuje osudný den 31. května 1892, kdy na březohorském dole Marie vypukl zničující požár. Na hráče čeká jedenáct zastavení a trasa měří 6,7 km - vede z centra Příbrami z Václavského náměstí na náměstí T. G. Masaryka, dále pak Mariánskou ulicí na Březové Hory k Hornickému muzeu Příbram. Následně projde přes Březohorské sídliště ke Kulturnímu domu a pak k areálu Nový rybník. Odtud vede do kopce Svatohorskou alejí na Svatou Horu. Hra je určena především dětem od šesti do třinácti let. Aplikace Skryté příběhy je ke stažení na App Store a Google Play. Hru zde najdete pod názvem Marie v plamenech. Hra vznikla za podpory Středočeského kraje.

Ztráty a nálezy

Problematiku nálezů upravuje zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, který stanovuje, že kdo najde ztracenou věc, je povinen ji vydat vlastníkovi. Pokud není znám, je nálezce povinen předmět odevzdat obci, na jejímž území k nález došlo. Město Příbram pravidelně vyvěšuje přehled nalezených věcí na úřední desce (edeska.pribram.eu/eDeska). Nepřihlásí-li se vlastník do tří let od jejího vyhlášení, připadá věc do vlastnictví obce. Nalezené věci můžete odevzdat nebo si vyzvednout na Městském úřadu Příbram, oddělení evidence obyvatel (ulice Gen. R. Tesaříka 19, naproti Sokolovně). Další informace lze získat na tel. 318 402 577.

Připomínka republiky

Při příležitosti státního svátku Den vzniku samostatného Československa se již 26. října konal na Březových Horách pietní akt. U *Pomníku padlým synům Březových Hor* na náměstí Hynka Kličky byly položeny věnce a zaznělo několik slavnostních projevů.

Inventura pohledávek pro OSVČ bude na webu

Česká správa sociálního zabezpečení již nebude v roce 2022 zasílat osobám samostatně výdělečně činným (OSVČ) informaci o zaplacených platbách a pohledávkách na důchodovém pojištění, tzv. Inventuru pohledávek. Místo toho bude připravena na webu cssz.cz nová služba - Informace o zaplacených zálohách na pojistném na důchodové pojištění OSVČ. Náhled na platby každé OSVČ bude možný pouze prostřednictvím datové schránky a dalších elektronických identit. Pokud za OSVČ vyřizuje a jedná jiná osoba, je nutné, aby OSVČ podala k Okresní správě sociálního zabezpečení pověření ke službám pro tuto osobu, nebo aby si prověřila již stávající plnou moc a aktualizovala ji o příslušné pravomoci. Dotazy a další informace budou poskytnuty oddělením OSVČ telefonicky na čísle 318 649 303 nebo při osobní návštěvě.

Zvol si info

Senior Point pořádá řadu pravidelných i jednorázových akcí. Mezi tu druhou skupinu patřila přednáška z 21. října s názvem Fake news. S návodem, jak vyhledávat informace, jak s nimi pracovat a jak odhalovat manipulace, které číhají na internetu a v médiích obecně, přijel Josef Bernard z organizace Zvol si info.

Investice, opravy a údržbu brzdit nechceme a nebudeme

Mnoho obyvatel Příbrami nyní čelí zvyšujícím se životním nákladům. Rostoucí výdaje dopadají také na město. I o tom jsme mluvili v pravidelném bilančním rozhovoru s příbramským starostou Janem Konvalinkou, který říká: „Nebudeme zvedat poplatek za popelnice ani jízdné v MHD, cena tepla by také neměla jít výrazněji nahoru a vodné a stočné vzroste nejspíš jen o míru inflace.“

JSME TĚMĚŘ NA KONCI ROKU 2021. JAK V NĚM PŘÍBRAM OBSTÁLA A CO OSOBNĚ POVAŽUJETE ZA NEJVĚTŠÍ ÚSPĚCH?

Příbram je město, na které by měli být jeho obyvatelé hrdí. Není největší, nejhezčí, nejbohatší, ale je své a je naše. Příbrami se i v roce 2021 dařilo. Přechala ekonomické turbulence spojené s dobou covidovou, zároveň se zase o kousek dál rozvinula. Výčet dokončených projektů by vydal na samostatný článek, já vypíchnu jen ty z mého pohledu nejzásadnější. Podařilo se nám dokončit vybudování kanalizace v místní části Lazec, na kterou tamní obyvatelé čekali desítky let. Systém je nyní připravený na vybudování a připojení kanalizace v Kozičíně, se kterým počítáme v dalším období. Zdárně pokračuje výstavba domova seniorů v Žežické ulici, která se po Novém roce přehoupne do poslední etapy. Dotáhli jsme kompletní rekonstrukci domu s pečovatelskou službou v Hradební ulici. V ostatních pečovatelských domech jsme vyměnili výtahy. Je hotové odstavné parkoviště na vraky a prostor pro skladování kompostu. Je dokončena první etapa revitalizace okolí Čekalíkovského rybníka. Bylo úspěšně dokončeno množství menších projektů jako třeba hasičské muzeum na Březových Horách, hřiště v Lesoparku na Litavce a dotahují se projekty z participativního rozpočtu.

ABYCHOM BYLI TAKZVANĚ VYVÁŽENÍ, CO BYSTE OZNAČIL ZA NEJVĚTŠÍ NEÚSPĚCH MĚSTA, KTERÉ VEDETE?

Asi neumím ukázat na jedinou věc, která se vyloženě nepodařila. To ale neznamená, že se nám absolutně všechno daří. Rok 2021 byl plný drobných, dílčích, a přesto frustrujících neúspěchů. Obzvláště pokud jde o investiční akce a jejich přípravu, setkáváme se neustále s těžkostmi. Vážnou nám vyjádření dotčených orgánů - hlavně povodí a energetiků, narážíme na komplikace s dodavateli projektových dokumentací, z nichž někteří vnímají termíny ne jako závazné, ale spíše jako orientační. Do toho jsou tu různí aktivisté, kteří se z bůhvíjakého popudu snaží brzdit velké projekty - mám na mysli zejména aquapark. Zkrátka dílčích prohraných bitev máme za sebou hodně, šrámů na duši nepočítaně, ale jdeme dál.

DOMLUVILI JSME SE, ŽE NEBUDEME MLUVIT O KORONAVIRU, PROTOŽE TOHOTO TÉMATU MAJÍ UŽ VŠICHNI PLNÉ ZUBY. ALE STEJNĚ SE ZEPTÁM: ČEKAL JSTE PŘED TĚMI TĚMĚŘ DVĚMA LETY, ŽE BUDEME ŽÍT TAK DLOUHO VE STAVU PANDEMIE?

Zase ten prokletý koronavirus! Těším se, až přijde doba, kdy budeme covid brát jako něco, co je za námi. Celá ta doba covidová byla obrovskou zkouškou pro každého z nás. Dost dobře

„Příbram je město, na které by měli být jeho obyvatelé hrdí. Není největší, nejhezčí, nejbohatší, ale je své a je naše,“ říká starosta Jan Konvalinka. Foto: archiv

prověřila, kde jsou naše limity a co všechno vydržíme. Abych odpověděl na otázku - ne, rozhodně nečekal. Před dvěma lety jsme žili úplně jiné životy než teď. Pandemie se v tu dobu pomaloučku chystala kdesi v zapadlé čínské provincii a my se těšili na další rok ve znamení prosperity a růstu. Místo toho přišla pohroma, jejíž největší a nejbližší část máme snad za sebou.

NAVZDORY OBTÍŽNÝM PODMÍNKÁM SE MI ZDÁLO, ŽE LÉTO A ZAČÁTEK PODZIMU PŘÍBRAM PROŽILA DOCELA RUŠNĚ. KAŽDOU CHVÍLI SE NĚCO DĚLO A ČLOVĚK MOHL MÍT ČASTO POCIT, ŽE NEVÍ, KAM SE VYDAT DŘÍV...

A tak to má být. Naše město už dávno není ospalou tmavou noclehárnou, kde se nic neděje. Kultura, ale i sport jsou stále na vzestupu. Dokonce i ve zmiňované covidové době si kultura našla cestičky, kterak se ke svým konzumentům dostat. Posunula se do kyberprostoru a prostřednictvím digitálních technologií vlezla

Někteří dodavatelé projektových dokumentací vnímají termíny ne jako závazné, ale spíše jako orientační.

až do našich obýváků. Léto a podzim letošního roku už byly víceméně normální. Hodně akcí jsem navštívil a s radostí pozoroval, jak se lidé baví, s jakou radostí a, snad to mohu říct, vděčností se účastní koncertů nebo divadelních představení.

AKTUÁLNĚ NÁS ZASAHUJE VLNA ZDRAŽOVÁNÍ. OVLIVŇUJE A OVLIVNÍ TAKÉ HOSPODAŘENÍ NEBO ZAKÁZKY MĚSTA?

Dříve se stávalo, že jsme zakázky soutěžili v cenách, které byly takřka vždy nižší než předpokládané hodnoty. To se od podzimu mění. Dost často se stává, že předpokládaná hodnota je o jednotky procent nižší než nejnižší podaná nabídka. To je jednoznačný signál globálního vzednutí cenové hladiny. Investice, opravy a údržbu brzdit nechceme a nebudeme. Jednak máme stále dostatek financí na účtech a také jsou připraveny strategicky významné projekty, jejichž odkládání nebo rušení by nedávalo smysl.

PROMÍTNOU SE ROSTOUCÍ NÁKLADY NAPŘÍKLAD DO VÝŠE MĚSTSKÝCH POPLATKŮ NEBO SAZEB MHD?

Nebudeme zvedat poplatek za popelnice ani jízdné v MHD. Obojí zůstane v úrovni roku 2021. Cena tepla by také neměla jít výrazněji nahoru. Společnost Energo Příbram je aktuálně cenově nejstabilnějším dodavatelem tepla ve městě. Malinko nejspíš vzroste cena vodného a stočného, a to o míru inflace, tedy o nějakých tři až pět procent. S všeobecným zdražováním stoupají i běžné náklady na chod města, přesto se snažíme udržet zdražování na uzdě, abychom příbramským občanům ponechali více peněz v peněženkách.

ZÁVRATNĚ ROSTOU CENY ZA BYTY NEBO DOMY. CHYSTÁ SE PŘÍBRAM ROZVÍJET BYTOVÝ FOND, KTERÝ BYL V MINULOSTI DOCELA LEHKOVÁŽNĚ ROZPRODÁN, NEBO JINÝMI ZPŮSOBY ROZŠÍŘIT NABÍDKU BYDLENÍ PRO OBČANY?

Rozprodání obecních bytů rozděluje společnost na dva názorové tábory. Jedni, zejména ti, kteří si byty tehdy za legrační ceny nakoupili, tvrdí, že to byl historicky nejúžasnější počín příbramské radnice. Naši současníci a my sami jsme přesvědčeni o tom, že to byla kardinální hloupost, jejíž rozměr se naplno projevil až teď. Kdyby mělo město ten původní počet bytů, mohlo by daleko snáze určovat lokální cenové trendy v bydlení, a to by pak bylo výrazně dostupnější, než je teď. Historie však nezná slovo kdyby...

Chceme-li podpořit rozvoj bytového fondu ve městě, nezbude nám nic jiného než dát šanci soukromým investorům. Komunikovat s nimi a hledat společnou řeč. Každý nový byt, který

v našem městě vznikne, znamená posílení konkurence a zvětšení nabídky, což pak v důsledku může znamenat i pokles ceny. Nesmíme se bránit diskusi a zbytečně ztěžovat situaci soukromým investorům, kteří mají vůli v našem městě stavět bytové domy. Město není a ze své podstaty nikdy nebude dobrým developerem. Je až příliš svázané legislativou a neumí pružně reagovat v turbulentním prostředí stavebního a developerského byznysu.

NA TÉMATU BYDLENÍ SI MŮŽEME DOCELA DOBRĚ ILUSTROVAT, JAK SE SPOLEČNOST MĚNÍ. JEŠTĚ PŘED DESETI NEBO PATNÁCTI LETY SE BYDLENÍ POVAŽOVALO ZA RYZE OSOBNÍ ZÁLEŽITOST KAŽDÉHO. DNES SE MĚSTA A OBCE STARAJÍ O TO, JAK LIDÉ BYDLÍ. O ČEM TO SVĚDČÍ?

Svědčí to jednoznačně o tom, že je situace vážná. Nicméně úlohu a pravomoci měst a obcí nelze přeceňovat. Nejsou všemocné. Trochu mě straší fakt, že se začínají objevovat i náznaky snah o vyvlastňování bytů či finančního postihu pro majitele bytů, kteří je mají prázdné a neprožívají je. Jsou to politicky velmi nebezpečné tendence devalvující nedotknutelnost osobního vlastnictví. Hruzostrašná je v tom naprosto evidentní paralela s počáteční érou totality v padesátých letech minulého století. Je potřeba mít se na pozoru před lidmi, kteří prohlašují, že osobní vlastnictví není nadřazené právu na bydlení.

V PŘÍŠTÍM ROCE BY MĚLA ZAČÍT REKONSTRUKCE AQUAPARKU. ZAČNE A V JAKÉM ROZSAHU?

Uděláme všechno pro to, aby začala. Prakticky vše je připravené na to, aby mohla být zahájena veřejná soutěž na dodavatele. Je přepracovaný projekt, jenž respektuje změnu rozsahu rekonstrukce, kterou odsouhlasilo zastupitelstvo v květnu roku 2020. Máme veškerá vyjádření dotčených orgánů, máme rozpočet, zkrátka soutěž je připravena na spuštění. Než se tak stane, musí se vypořádat námítky a odvolání dvou občanů, kteří se snaží zahájení rekonstrukce maximálně oddálit či zhatit. Zastupitelstvo musí také na lednovém zasedání odhlasovat nový cenový strop pro rekonstrukci, neboť předpokládaná cena se od jara 2020 posunula o něco výše. Je mi úplně jasné, že to nebude snadné a hladké hlasování, neboť část zastupitelstva bude chtít bazén konečně opravit a přestat o tom donekonečna jen mluvit, a druhá část to bude bojkotovat, aby mohla následně nasazovat radnici psí hlavu za to, že nebyla schopna s rekonstrukcí ani začít. Každý soudný člověk musí přinejmenším tušit, že aquapark je technologicky „po smrti“ a že jakýkoliv průtah v zahájení rekonstrukce je sázkou na špatnou kartu.

KTERÉ DALŠÍ INVESTIČNÍ AKCE PLÁNUJETE PRO ROK 2022?

Velkou investiční akcí bude rekonstrukce Prokopské ulice na Březových Horách, která je nyní ve finální fázi projektových příprav. Výměna povrchů, sítí, plynofikace a další zásahy si vyžádají téměř 40 milionů korun. Čekají nás opravy mostů a lávek, oprava střechy na budově bývalých Rudných dolů, budování odstavného

parkoviště na Flusárně, investice do škol a do sportovišť. Obrovské peníze půjdou do vodohospodářského majetku. Dále budeme investovat do bezpečnosti provozu, osvětlí se další problémové přechody, zejména na sídlišti. Dokončíme vnitroblok Gen. Kholla a revitalizaci dalších dotáhneme po projektové stránce.

PŘED PŘÍBRAMÍ STOJÍ VELKÁ ZMĚNA V OBLASTI PARKOVÁNÍ. PROČ JE NUTNÁ?

Protože Příbram není stavěna na dnešní množství aut. Parkovacích míst je málo. Obzvláště večer, když se lidé vrací z práce, mají problém zaparkovat. Nemyslím si, že nás v dohledné době postihne móda sdílené mobility, potřeba dostupného parkování pro vlastní vůz tu bude stále. Popravdě, jsou mi krajně nesympatické všelijaké progresivistické tendence směřující k útlumu individuální automobilové dopravy a jejímu znevýhodňování vůči jiným.

Jediným, kdo by měl být v parkování zvýhodněn, je rezident, tedy ten, kdo tu bydlí nebo kdo tu podniká a má svou provozovnu. Všichni ostatní nechť si svá vozidla parkují tam, kde místním nebudou překážet – na odstavných parkovištích k tomu určeným. Rezident má mít alespoň částečnou garanci, že v okolí svého bydliště najde pohodlné parkovací místo, aniž by musel dlouhé minuty kroužit kolem a spoléhat se na to, že najde skulinu, kam svého plechového miláčka na noc položí. V tomto duchu je koncipována změna, k jejíž realizaci v části města přistoupíme už v následujícím roce. Tou částí je oblast starého města, změnu na sídlišti spustíme v roce 2023.

SOUČASNĚ SE REALIZUJÍ NĚKTERÁ OPATŘENÍ PRO CYKLISTY, O SVĚ SE HLÁSÍ PĚŠÍ, DALŠÍ CHTĚJÍ VÍCE PODPOROVAT MHD NEBO ELEKTROMOBILITU. DAŘÍ SE HLEDAT OPTIMÁLNÍ ROVNOVÁHU PRO BUDOUCÍ POTŘEBY MĚSTSKÉ MOBILITY, KTERÁ NEBUDE VĚTŠINOVĚ POSTAVENA POUZE NA INDIVIDUÁLNÍ DOPRAVĚ AUTOMOBILY?

Všechny tyto změny musí probíhat citlivě, a hlavně s ohledem na potřeby obyvatel a na jejich socioekonomickou situaci. Jde o nastavení rovnováhy. Toto nastavení nesmí být založeno na silovém omezování jednoho druhu mobility ve prospěch druhého. Individuální automobilová doprava je něco, co tu s námi bude ještě mnoho let. Čím více bude označo-

Čím více bude individuální automobilová doprava označována za něco škodlivého, tím větší odpor k alternativním řešením budou lidé mít.

vána za něco nežádoucího a škodlivého, tím větší odpor k alternativním řešením budou lidé mít. Ideální je vytvořit podmínky pro všechny druhy mobility a nechat lidi, aby si sami na základě svých potřeb a možností vybrali.

Co se týká podpory elektromobility, tak vnímám jako žádoucí, abychom v rámci města podporovali budování nabíjecích stanic. Počítáme s nimi například v projektu na parkovišti Flusárna. Tím bych ale s podporou elektromobilů skončil. Nerozumím tomu, proč by tyto vozy měly být zvýhodněny oproti těm se spalovacími motorem. Silnice opotřebovávají stejně a zabírají i stejně velká parkovací místa. O rozdílu v tom, jakou ekologickou stopu zanechá výroba jednoho elektromobilu oproti běžnému benzínáku, raději pomlčím.

JAK SE VY DOPRAVUJETE PO MĚSTĚ?

Takřka výhradně autem. Ani ne tak z lenosti, ale jednoduše proto, že mi auto ušetří čas, který potřebuji na práci nebo pro rodinu. Dost dobře si nedovedu představit, jak bych vše zvládal, kdybych se nemohl přepravovat autem. Třeba dnes, kdy jsem jel ráno v sedm z Drkolnova pro našeho syna k babičce, která bydlí na Dubně, následně ho vezl do školky na sídlišti a musel to stihnout do půl osmé, kdy mi začínal pracovní program na radnici. To bych nezvládl ani autobusem ani na kole. A o tom to celé je. Stejně jako já to má spousta obyvatel Příbrami. Proto ještě dlouho nemůže nastat stav, kdy by byla auta vytlačena z měst a nahrazena autobusy a koly. A upřímně, ani bych to tak nechtěl.

PŘÍBRAM MÁ KONCEPCI CESTOVNÍHO RUCHU A JE JEDNÍM ZE ZAKLÁDAJÍCÍCH ČLENŮ TURISTICKÉ OBLASTI BRDY A PODBRDSKO. JAK DALEKO ČI BLÍZKO JE PŘÍBRAM K NAPLNĚNÍ VIZE MĚSTA VSTŘÍCNĚHO A OTEVŘENĚHO TURISTŮM?

Koncepce cestovního ruchu je plánem na několik let dopředu, jak rozvíjet potenciál našeho města jako turistické destinace. V letošním roce jsme plnili úkoly vyplývající z akčního plánu, který vychází právě z přijaté koncepce. Jako konkrétní příklady zmíním přestěhování infocentra do Pražské ulice a rozšíření nabídky jeho služeb, zpracování interpretačního plánu, který navrhuje lepší propojení turistických cílů ve městě pomocí příjemné cesty, nebo vybavení Orlova a Kozičína, městských nástupních míst do Brd, turistickým mobiliárem. Před námi je ještě řada úkolů. Dovolil bych si příměr, že jsme za první zatáčkou běhu na dlouhou trať. Ale víme, kam běžíme a jaké „výmoly“ nás na cestě čekají.

ZAČÍNÁ ADVENT, ZA CHVÍLI JSOU TU VÁNOCE A NOVÝ ROK. CO BYSTE POPŘÁL PŘÍBRAMI A JEJÍM OBYVATELŮM?

Popřál bych všem zdejšími lidem, aby byl pro ně rok 2022 rokem lepším, než byl ten, na jehož konci se pomalu ocitáme. Ať všechny provází v novém roce síla, zdraví, láska, dobré zprávy a dobří lidé.

■ Stanislav D. Břeň

Nemáme dluh, držíme rezervy a plánujeme investice

Na svém prosincovém zasedání budou příbramští zastupitelé rozhodovat o parametrech rozpočtu na příští rok. V následujícím článku předkládáme základní finanční kontury i záměry vedení města.

Během posledních 18 měsíců byla ekonomická aktivita města zpomalena opatřeními vlády, karanténou i zvýšenou nemocností. Foto: Stanislav D. Břeň

Hospodaření města Příbram je dlouhodobě stabilní, má dostatek finančních rezerv na horší časy i na velké výdaje - např. na výstavbu parkovacích kapacit i dlouho plánovanou a nutnou rekonstrukci aquaparku. Od loňského roku nesplácíme žádný dluh.

Během posledních 18 měsíců byla ekonomická aktivita firem i města zpomalena opatřeními vlády, karanténou i zvýšenou nemocností. Předpokládáme, že v roce 2022 budeme investovat do majetku města a opravy stávajícího majetku (kanalizace, vodovody, veřejné osvětlení, silnice a chodníky) se opět budou realizovat ve zvýšeném tempu.

PŘÍJMY SE PŘIBLIŽÍ JEDNÉ MILIARDĚ

Celkové příjmy města by měly dosáhnout 962 milionů korun. Oproti letošnímu roku vzrostou o 2 % a překonají nejvyšší úroveň z roku 2019. Mimořádné výpadky nebo mimořádné příjmy ze státního rozpočtu nejsou v rozpočtu plánované a neuvažujeme, že by měly

v průběhu příštího roku nastat. Daňové příjmy tvoří dvě třetiny celkových příjmů a příští rok dosáhnou 638 milionů korun. Nedaňové, tedy příjmy, jejichž výši z velké části ovlivňuje samo město, budou stagnovat na podobné úrovni jako v letech 2020 a 2021 a dosáhnou 121 milionů korun.

Příjmy z prodeje majetku - pozemků pro výstavbu a rozvoj, případně zchátralých nepotřebných nemovitostí - by měly dosáhnout 29 milionů korun. To je více než například v tomto roce, ale jedná se spíše o dokončení děle plánovaných záměrů prodeje. Naopak zrealizujeme více výkupů pozemků a nemovitostí než prodejů. Příbram se zpravidla zbavuje nepotřebného majetku nebo nemovitostí, který dokáže lépe a levněji opravit a spravovat soukromý investor.

Přijaté dotace z kraje a od státu na provoz sociálních, zdravotních a kulturních služeb dosáhnou 174 milionů korun, což je pokles o sedm milionů korun oproti minulým obdo-

bím. Tyto transfery jsou z pohledu města méně jisté než v minulosti a Příbram o některých každoročně vyjednává. Poslední položku příjmů tvoří přijaté investiční dotace, jejichž výše každoročně velmi kolísá. V okamžiku tvorby této části rozpočtu nemáme zaslunně žádné investiční dotace na příští rok, a proto není žádná zahrnuta v návrhu rozpočtu.

PLATY A ODVODY SE OPĚT ZVÝŠÍ

Celkové výdaje na provoz města jsou na příští rok plánovány ve výši 724 milionů korun.

Čtvrtmiliarda pro příspěvkové organizace

Technické služby mají na starosti komplexní službu třídění a svozu komunálního odpadu, údržbu zeleně, komunikací a veřejného osvětlení. Zaměstnávají přibližně 140 lidí a roční příspěvek na provoz činí 101 milionů korun.

Centrum sociálních a zdravotních služeb poskytuje služby několika stům seniorů a potřebným lidem ve městě. Zaměstnává více než 100 lidí a roční příspěvek města dosahuje 38 milionů korun.

Sportovní zařízení města spravují areál Nový rybník, vnitřní a venkovní bazén, sportovní halu a zimní stadion, chatu Granit, většinu otevřených sportovních hřišť ve městě jako například hřiště pod Svatou Horou nebo Hlinovky. Roční příspěvek na provoz činí 35 milionů korun.

Divadlo A. Dvořáka sídlí v kulturním domě a kromě divadla provozuje také kino a spravuje některé další prostory v budově kulturního domu jako například estrádní sál pro organizaci plesů a slavnostních příležitostí. Divadlo v běžném roce přivítá více než 130 000 návštěvníků. Roční příspěvek na provoz dosahuje 33 milionů korun.

Knihovna Jana Drdy provozuje několik poboček ve městě, knihovnu každoročně využívá téměř 20 000 lidí. Roční příspěvek města na provoz činí 13 milionů korun.

Galerie Františka Drtíkova sídlí v Zámečku-Ernestinu a během roku nabízí desítky výstav a uměleckých vernisáží. Město každoročně poskytuje dotaci na provoz ve výši tři miliony korun.

Školky, školy a školská zařízení, jako jsou základní umělecké školy nebo školní jídelny, tvoří dohromady desítky organizací, kterým Příbram také přispívá na provoz. Celková dotace dosahuje 40 milionů korun pouze na provoz. Na opravy a větší investice do nemovitostí, kde sídlí školy, město vynakládá další desítky milionů korun.

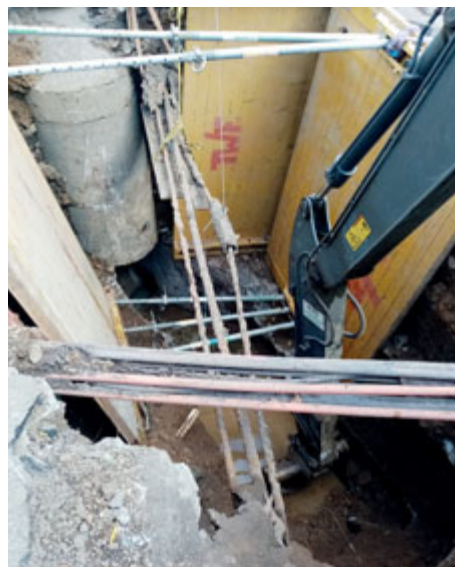
Běžné výdaje na provoz města a městské policie dosáhnou 462 milionů korun a oproti letošnému roku půjde o mírný pokles. Nejvyšší položku běžných výdajů představují platy a odvody na zaměstnance ve výši 187 milionů korun. U platů také každoročně dochází k největšímu růstu, který je městu diktován nařízením vlády. Vláda ČR určuje navyšování platů pro úřady, a proto není možné o platech vyjednávat. Další významnou výdajovou položkou tvoří dotace Příbrami - nejvýznamnější představuje příspěvek na dopravní obslužnost MHD ve výši 41 milionů korun a dále podpora spolkům a sportovním organizacím na úrovni 20 milionů korun. Výdaje na energie a pohonné hmoty by neměly přesáhnout 13 milionů korun. Elektrickou energii a plyn má město vysoutěžené i na příští rok, a očekáváme, že dodavatelé energií budou schopni dostát svým závazkům. Výdaje na nakupované služby jako znalecké posudky, úklidové služby, advokátní služby a jiné odborné služby jsou plánované na úrovni 42 milionů korun.

Další významnou položku výdajů představují příspěvky na provoz příspěvkových organizací, které poskytují servis občanům. V prvé řadě jde o finance pro Technické služby města Příbrami a Centrum sociálních a zdravotních služeb, což jsou dvě největší organizace poskytující klíčové služby. Dále je třeba zmínit Sportovní zařízení města, Divadlo A. Dvořáka, Knihovnu Jana Drdy, Galerii Františka Drtíkova a školská zařízení jako školky a školy. Podrobnější přehled je v rámečku Čtvrtmiliarda pro příspěvkové organizace.

VELKÉ PROJEKTY A VÝZNAMNÉ OPRAVY

Pro příští rok Příbram počítá také s opravami a investicemi za více než 400 milionů korun. Např. se dokončí park v okolí Čekalíkovského rybníka o rozloze 2,5 hektaru, dále bude dokončena stavba domova seniorů v Žežické ulici a také revitalizace vnitrobloku Gen. Kholla.

V příštím roce vyměníme vodovodní a kanalizační sítě v Milínské ulici, započne rekonstrukce Prokopské ulice, jejíž příprava byla

Práce na 1. etapě projektu výměny vodohospodářského majetku v Milínské ulici byly zahájeny ve spodní části Dlouhé ulice. Foto: archiv

Městský rozpočet v letech 2020–2022

	2020	2021	2022
	skutečnost	oček. skutečnost	návrh
<i>miliony korun českých</i>			
Počáteční stav hotovosti	341	411	309
Příjmy			
Daňové příjmy	582	610	638
Nedaňové příjmy	122	122	121
Kapitálové příjmy	11	10	29
Transfery / přijaté dotace neinvestiční	187	187	174
Transfery / přijaté dotace investiční	17	14	0
Příjmy celkem	919	943	962
Index Příjmy celkem (aktuální rok/předešlý rok)	97,5 %	102,6 %	102,0 %
Běžné výdaje bez oprav			
Běžné výdaje městský úřad			
Platy a odvody	167	176	187
Dotace poskytované městem	14	19	20
Energie - voda, elektřina, plyn, teplo a pohonné hmoty	11	13	13
MHD - dotace na dopravní obslužnost	36	49	41
Nakupované služby	42	43	42
Daňová povinnost	41	51	47
Náklady na služby pokryté dotacemi od státu, kraje	69	90	80
Ostatní nezařazené	30	27	32
Běžné výdaje - městský úřad celkem	410	467	462
Index Běžné výdaje celkem (aktuální rok/předešlý rok)	105,6 %	113,9 %	98,9 %
Provozní příspěvky pro příspěvkové organizace			
Technické služby města Příbrami	93	97	101
Centrum sociálních a zdravotních služeb	29	33	38
Sportovní zařízení města	38	38	35
Divadlo A. Dvořáka Příbram	29	33	33
Knihovna Jana Drdy	14	13	13
Galerie Františka Drtíkova	3	3	3
Školská zařízení	39	37	40
Provozní příspěvky celkem	245	254	262
Index Provozní příspěvky celkem (aktuální rok/předešlý rok)	103,3 %	103,7 %	103,3 %
Běžné výdaje bez oprav celkem	655	721	724
Index Běžné výdaje celkem (aktuální rok/předešlý rok)	104,8 %	110,1 %	100,5 %
Saldo běžných výdajů (bez oprav) a běžných příjmů	73,5 %	78,4 %	77,7 %
Opravy nemovitého majetku	85	107	149
Kapitálové výdaje	117	225	266
Výdaje celkem	856	1053	1139
Schodek (-) nebo přebytek (+) rozpočtu	+63	-110	-177
Splátka bankovního úvěru	0	0	0
Vratka / Odvod DPH (přenesená daňová povinnost)	8	8	8
Čerpání bankovního úvěru (max. 400 mil. korun)			
Konečný stav hotovosti	411	309	140

Pozn.: Výše uvedené údaje byly podkladem pro listopadové veřejné slyšení k rozpočtu.

velmi náročná, a konečně by mělo dojít také na dlouho plánovanou rekonstrukci příbramského bazénu. Do oprav škol a školských zařízení půjde rekordní suma přes 50 milionů korun. Budou pokračovat opravy mostů a lávek, které jsou ve špatném technickém stavu, a na kompletní revitalizaci čeká vstup do areálu Nový rybník, jenž je dlouhodobě nevyhovující přede-

vším z dopravně bezpečnostního hlediska. Do oprav chodníků a komunikací investujeme 23 milionů korun.

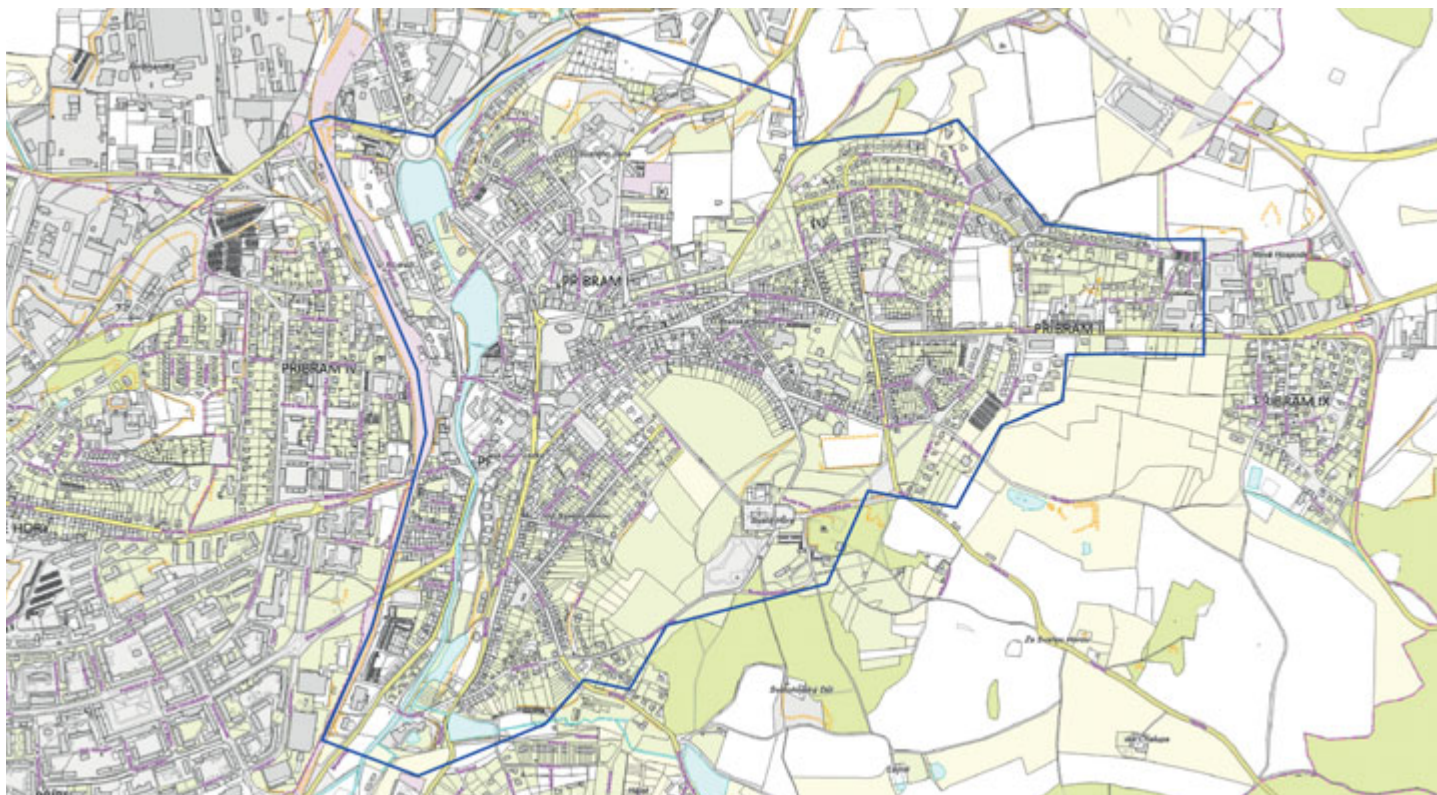
Návrh rozpočtu pro rok 2022, aktuální rozpočet a také archiv rozpočtů z předchozích let najdete na webu pribram.eu, pod internetovou zkratkou 1url.cz/iKDru nebo po naskenování QR kódu.

Martin Buršík
1. místostarosta a ekonom města

Co obnáší zavádění nového parkovacího systému v Příbrami

Více než rok Kahan pravidelně informuje o chystaných změnách v systému parkování v Příbrami. Celý proces, na kterém se za město, instituce, příspěvkové organizace i soukromé konzultační firmy podílejí desítky lidí, nyní směřuje do své implementační fáze. V život se tedy začnou zavádět jednotlivá opatření, která umožní vznik nového systému parkování. Jak dlouho vše potrvá a jaké kroky bude třeba učinit?

Na mapě je vymezeno území, pro které by měl parkovací systém začít platit v první fázi.

Foto: M.O.Z. Consult

Na úvod si připomeňme, proč chce příbramská radnice nastavit nový systém parkování. Analýzy, které si město nechalo v poslední době zpracovat, jen potvrzují zkušenosti mnoha příbramských řidičů. Zejména přes noc není kde parkovat. Dále přes den ve městě stojí stovky aut, jimiž přijedou lidé z okolí a pokračují autobusem do Prahy. V Příbrami se rovněž nacházejí stovky garáží, které majitelé nevyužívají a svá auta parkují před bytovými domy. Dalším argumentem pro zavedení systému je skutečnost, že v Příbrami existují až stovky aut, které stojí i několik měsíců na velmi poptávaných místech v centru i na sídlišti, ale protože nevykazují známky vraku, nelze je odtáhnout. Blokují místo a snižují jeho obrátkovost. Všechny tyto plochy by měly primárně sloužit k parkování pro občany s trvalým pobytem v Příbrami. To je důvodem zavedení systému parkovacích karet a platby za každé auto v domácnosti. Podobně jako to už mnoho let znají lidé v některých větších českých městech včetně Prahy. Částka za první a každý další vůz není zatím pevně stanovena. Parkovací karta pro první vůz v domácnosti by podle předběžných

vyjádření měla stát 1000 korun za rok, tedy přibližně tři koruny za den. Záměrem města je všechny takto vybírané poplatky investovat zpět například na výstavbu a provoz parkovacích domů, záchytných parkovišť a čisté mobility.

PROČ TAK DLOUHO?

Radnice o systému hovoří přibližně dva roky. Z pohledu vnějšího pozorovatele se příprava a nastavení systému mohou zdát velmi zdlouhavé. Je pravdou, že jeho implementace mohla začít už během jara, město ji však odložilo s ohledem na průběh pandemie. Celkově jde ale o komplexní a časově náročný proces, o jehož složitosti vypovídá už jen počet zapojených subjektů a osob. Kromě vedení města Příbram, které zastupují starosta a 1. místostarosta, se na zavádění parkovacího systému podílejí Odbor silničního hospodářství, Odbor informačních technologií, Dopravní úřad, Městská policie, Technické služby, poradenská firma M.O.Z. Consult, Odbor práva a veřejných zakázek, Odbor kancelář města a do budoucna ještě dodavatel parkovacího informačního systému.

Na začátku listopadu schválili příbramská radní dokument s názvem „Plán projektu organizace dopravy v klidu pro rozvoj parkovacího systému v Příbrami - lokalita A“. Jde o cestovní mapu zavádění jednotlivých opatření parkovacího systému. V první fázi bude implementován v části Příbrami ležící na pravém břehu Příbramského potoka, tzv. zóna A. Půjde především o historické centrum města a území sahající až k Nové Hospodě (vyznačeno na mapce). Podívejme se, co vše je nyní třeba učinit.

DOPRAVNÍ ZNAČENÍ

Jde o svislé a vodorovné značení vymezující jednotlivé úseky parkovacích zón, jehož pořízení by podle odhadu mělo vyjít na 2,5 milionu korun. Návrh musí být projednán s Policií ČR a poté proběhne výběrové řízení na dodavatele značení. Celý proces započal na začátku listopadu a potrvá (tedy než bude značení instalováno) minimálně do konce března 2022.

PARKOVACÍ AUTOMATY

Budou zvoleny parkovací automaty a související technologie pro výběr parkovného, které umožní zadávat registrační značku při platbě.

Jen díky tomu bude možné kontrolovat zaplacení parkovného v režimu automatického snímání značky. Město počítá s tím, že většinově budou napájeny pomocí fotovoltaických panelů bez dalších přípojek elektřiny. I v tomto případě musí město vypsát výběrové řízení, a to na 45 automatů za přibližně 7,5 milionu korun. Očekává se, že nejdříve v květnu 2022 dojde k uzavření smlouvy s dodavatelem, ten pak bude mít přibližně 1,5 měsíce na instalaci přístrojů v ulicích.

PARKOVACÍ INFORMAČNÍ SYSTÉM

Jedná se o software, který zprostředkuje komunikaci mezi parkovacími automaty v ulicích, mobilními zařízeními řidičů, technologií pro sledování zaplaceného parkovného, operátorem pro realizaci platby, Městskou policií Příbram a dalšími zapojenými subjekty pro bez-

Jednotlivé kroky zavádění parkovacího systému

- stanovení dopravního značení
- instalace parkovacích automatů
- zavedení parkovacího informačního systému
- vydání právní dokumentace včetně stanovení cen
- propojení a „oživení“ celého systému
- informování občanů

problémové fungování systému. Dodavatel zajišťuje vytvoření celé architektury parkovacího informačního systému, kompletní moduly obsluhy a správy uživatelských účtů rezidentů a abonentů, integraci na základní registry, propojení s ekonomickými systémy města, proces pořízení dokumentace při podezření na přestupek, jeho potvrzení Městskou policií Příbram, předání na Dopravní úřad či vytvoření webového rozhraní. Pořízení systému vyjde na přibližně milion korun a i v tomto případě je nutné vypsát výběrové řízení se všemi potřebnými kroky. Poté bude software připraven ke spuštění, což by mělo trvat zhruba do dubna 2022.

PRÁVNÍ DOKUMENTY A PROPAGACE

Systém nemůže fungovat bez právní dokumentace. Budou zapotřebí dokumenty vymezující parkovací zóny a dále nařízení stanovující ceny parkovného. V další fázi bude nutná komunikace s občany. Ne všichni jsou myslence nového parkovacího systému nakloněni, někteří nebudou souhlasit s vymezením zón, jiní s cenou a další se systémem pořízení karet. Město sice už více než rok sděluje základní kontury systému veřejnosti, další informování bude ale více než nutné. Ostatně systém se i jen v první fázi týká tisíců řidičů a rezidentů.

Všechny uváděné kroky jsou náročné na čas a koordinaci. Výše uvedené orientační termíny se mohou posunout z důvodu námitek, zdržení

V Příbrami se nacházejí stovky garáží, které majitelé nevyužívají a svá auta parkují před bytovými domy.

”

tendrů, klimatických podmínek, výpadků lidských zdrojů vlivem onemocnění včetně covidu nebo technickými potížemi při propojování různých informačních systémů navzájem a s fyzickou infrastrukturou. Dobrou zprávou je to, že zavádění parkovacího systému je odstartováno. V průběhu nadcházejícího roku by měl být ve zmiňované části Příbrami uveden plně v provoz a přispět k tomu, že se uvolní parkovací místa pro rezidenty a parkování se stane jednodušší.

■ Stanislav D. Břeň

inzerce

Stavební kameny architektury třetího tisíciletí

Ideální výrobky pro mnohostranné použití ve stavebnictví a architektuře

www.eurositex.cz
Tel.: +420 318 494 136

Realizace plotů, bran a branek z tahokovů a děrovaných plechů

TAHOKOVY

ROŠTY

DĚROVANÉ PLECHY

Portál občana má vylepšené funkce

Díky bankovní identitě můžete nyní lépe komunikovat s příbramským městským úřadem. Stačí se přihlásit na tzv. Portálu občana, který najdete na internetové adrese portalobcana.pribram.eu.

Příbram byla jedním z prvních měst, která pro občany zprovoznila tzv. Portál občana. Pro klienty je umožněn elektronický kontakt s úřadem bez nutnosti tisku dokumentů, jejich odesílání poštou nebo osobním doručením. Portál občana nyní prošel vylepšením tak, aby práce s ním byla uživatelsky přívětivější.

Hlavní změna spočívá v přístupu. V rámci přihlášení přes eIdentitu je nyní možné používat tzv. bankovní identitu, kdy se přihlašujete stejnými údaji, které využíváte při přístupu do svého internetového bankovníctví. Tím jsme zásadně rozšířili možnosti přístupu pro občany, kteří nedisponovali eObčankou, datovou schránkou nebo registrací v identitě MojeID. Nyní se uživatel může přihlásit za podmínek, že je majitelem bankovního účtu a má aktivní bankovní identitu u vybraných bank. Aktuálně to jsou Airbank, Česká spořitelna, ČSOB, Komerční banka, Moneta Money Bank a Raiffeisenbank. Další se budou postupně doplňovat. Novinku představuje také zjednodušený proces celého přihlášení. V nové verzi portálu občan již nemusí procházet procesem registrace, ale vždy se jen přihlašuje zvolenou identitou. Při prvním přihlášení si občan doplní dodatečné

Co vyřídíte na Portálu občana

- poplatek za psa
- poplatek za odpad
- komunikaci a žádosti vůči jednotlivým odborům Městského úřadu Příbram
- podnět adresovaný městu Příbram
- informovanost o závazcích vůči městu a jejich plnění (s možností platby kartou)
- zjištění aktuálního stavu běžících řízení
- elektronické podání dokumentu na podatelnu

Více na portalobcana.pribram.eu

informace jako e-mail nebo telefon, pokud nám tyto údaje nepředá zvolená identita. Následně se může uživatel přihlašovat jakoukoliv další identitou, která je na portálu občana k dispozici. V původní verzi nebylo možné, aby např. po prvním přihlášení eObčankou mohl uživatel při příštím přihlášení využít bankovní identitu, což nebylo příliš praktické. Toto omezení již neplatí. Navíc bankovní identitu může občan využít kdykoliv, tedy nemusí mít u sebe občanský průkaz

a čtečku. Doplněna byla také možnost uživatelského nastavení notifikací na vybraný kontakt. Tuto funkci lze využít při prvním přihlášení a následně ve svém profilu v nastavení. Při zapnutí dostává uživatel důležité informace přímo na svůj e-mail. Může se například jednat o blížící se splatnost jeho závazků vůči úřadu.

Portál občana prošel rovněž celkovou změnou vzhledu, zejména v oblasti hlavní navigace a zjednodušeného zobrazení v mobilních zařízeních. Práce s portálem je velmi jednoduchá, po přihlášení se na formuláři žádosti automaticky předvyplní vaše osobní údaje a formulář odešlete z pohodlí domova nebo kanceláře bez nutnosti osobní návštěvy úřadu. Přes portál můžete hradit i platby, vše je jednoduché, zautomatizované a přehledné. Stav svých závazků si můžete kdykoliv zkontrolovat. Do budoucna budeme portál rozvíjet a věříme, že počet uživatelů dále poroste.

■ Jaroslava Poláková
Městský úřad Příbram

Společně pro Příbram počtvrté

První lednový den startuje už čtvrtý ročník participativního rozpočtování – Společně pro Příbram. Jestliže v hlavě nosíte nápad, jak zlepšit své okolí, dejte nám o něm vědět. Pokud námět ocení i hlasující občané, pak bude díky penězům z městského rozpočtu uveden v život.

Pro čtvrtý ročník participativního rozpočtu Společně pro Příbram jsou na návrhy občanů vyčleněny dva miliony korun. Maximální částka na jeden projekt byla stanovena ve výši milionu korun. Námět může podat každý občan s trvalým pobytem v Příbrami (včetně přilehlých osad), kterému je více než 15 let.

ZAČÍNÁME V LEDNU

Návrhy je možné podávat od 1. ledna do 31. března 2022. V termínech 30. března a 6. dubna 2022 následuje setkání navrhovatelů se zástupci městského úřadu, kteří na místě poskytnou konstruktivní zpětnou vazbu k představovaným nápadům. V další fázi (do 13. května) budou příslušné odbory radnice posuzovat proveditelnost jednotlivých námětů. O návrzích, které úspěšně prošly evaluací v rámci městského úřadu, budou občané od 1. do 17. června 2022 anonymně a zdarma hlasovat prostřednictvím elektronické hlasovací platformy. Hlasovat bude možné také fyzicky v informačním centru města. Nejúspěšnější návrh bude realizován. Ostatní náměty, o kterých se hlasovalo, budou seřazeny na základě získaných hlasů, a to v pořadí od nejúspěšnějšího až do vyčerpání

vyčleněného rozpočtu, který činí zmiňované dva miliony korun. Podrobná pravidla projektu jsou už nyní na internetové adrese spolecne.pribram.eu.

Námět musí být veřejně prospěšný, realizovatelný do 31. prosince 2023 a má primárně řešit úpravy veřejných prostor. Město musí mít kompetenci návrh realizovat a stejně tak se musí vztahovat k územím, jež jsou ve vlastnictví Příbrami. Neměl by se týkat údržby či opravy chodníků a komunikací. K podání návrhu bude od 1. ledna 2022 připraven formulář na webové stránce participativního rozpočtu spolecne.pribram.eu. Zde najdete další podrobnosti a dotazy lze směřovat také na e-mail koordinatorky.projektu.zuzana.kucerova@pribram.eu.

OHLÉDNUTÍ ZA DŘÍVĚJŠÍMI ROČNÍKY

2018: Město do projektu vložilo 1 000 000 korun. Celkem bylo předloženo 40 návrhů, evaluací proveditelnosti prošlo 31 z nich. Z hlasování 2498 lidí vzešly tři vítězné projekty: Cyklistická koncepce města Příbram na kole (673 hlasů) - 300 000 korun (projekt před dokončením); Renovace laviček v okolí Svaté Hory (639 hlasů) - 200 000 korun

(dokončeno); Přes Kaňku bezpečně na Padák a lesopark Hatě (484 hlasů) - 600 000 korun (dokončeno).

2019: Příbram vyčlenila 1 000 000 korun. Z 26 návrhů prošlo hodnocení proveditelnosti 19 námětů, o kterých hlasovalo 1 251 osob. Mezi vítěznými projekty byly Drkoláč (373 hlasů) - 450 000 korun; Rekultivace Svatohorské aleje (341 hlasů) - 200 000 korun; Luční kvítí nad Haldou (304 hlasů) - 175 000 korun. Všechny projekty již slouží veřejnosti.

2020: Příbram změnila podmínky, participativní rozpočet je vyhlášen na dva roky a finanční dotace se zvýšila na 2 000 000 korun. Celkem bylo předloženo 17 návrhů, podmínky proveditelnosti splnilo 10 námětů a celkem hlasovalo 2042 lidí. Zvítězily: Park pod Svatou (892 hlasů) - 900 000 korun; Oddychová zóna Nová Hospoda (695 hlasů) - 1 000 000 korun. Oba projekty jsou v přípravě.

■ Zuzana Kučerová
Městský úřad Příbram

Dlužníci si musí pospíšet. Milostivé léto platí jen do konce ledna

Milostivé léto je pomoc určená všem, kteří mají exekuce z důvodu dluhu vůči veřejnoprávním věřitelům. Podmínkou je, že musí být doplacena jistina dluhu a příslušenství, na kterém se doplatí 908 korun. A tím je dluh zaplacen.

Milostivé léto nabízí občanům možnost zbavit se některých dluhů z minulosti. Může pomoci lidem, kteří své dluhy chtějí aktivně řešit, ale příslušenství dluhu již několikrát násobně pře-

Kterých věřitelů se týká milostivé léto?

Veřejnoprávním subjektem se pro účely tohoto zákona rozumí:

- Česká republika,
- územní samosprávný celek, včetně městské části nebo městského obvodu nebo městské části hlavního města Prahy,
- státní příspěvková organizace, státní fond, veřejná výzkumná instituce nebo veřejná vysoká škola,
- dobrovolný svazek obcí, regionální rada regionu soudržnosti,
- příspěvková organizace územního samosprávného celku,
- ústav založený státem nebo územním samosprávným celkem,
- obecně prospěšná společnost založená státem nebo územním samosprávným celkem,
- státní podnik nebo národní podnik,
- zdravotní pojišťovny, Český rozhlas nebo Česká televize,
- právnická osoba, v níž má stát nebo územní samosprávný celek sám nebo s jinými územními samosprávnými celky větší novou majetkovou účast, a to i prostřednictvím jiné právnické osoby (dále jen „veřejnoprávní oprávnění“).

rostlo samotnou jistinu. Jistina je výše původního dluhu bez sankcí a úroků za pozdní splacení. „Pokud máte dluh vůči veřejnoprávnímu subjektu a dluh je vymáhán soudním exekutorem, postačí uhradit jistinu dluhu a k tomu úhradu na zastavení exekuce 908 korun. Exekuce pak bude ukončena,“ vysvětlila Jana Benová, vedoucí Sociální poradny Centra sociálních a zdravotních služeb města Příbram (CSZS).

Odpouštění příslušenství se týká pouze exekucí vymáhaných soudním exekutorem. Na daňové a správní exekuce se milostivé léto nevztahuje. Dlužník musí při platbě výslovně uvést, že chce využít institut milostivého léta a vyzývá exekutora, aby postupoval dle zákona č. 286/2021 Sb., čl. IV, odst. 25 (3). Milostivé léto platí pouze v době 28. října 2021 až 28. ledna 2022.

Mezi veřejnoprávní instituce patří například obce, zdravotní pojišťovny, nemocnice, dopravní podniky, technické služby obcí a měst, ČEZ, Česká televize, Český rozhlas atd. K milostivému léto se nad rámec zákona přidaly i některé soukromé subjekty.

K akci se připojil také úřad práce. „Úřad práce ČR tuto aktivitu vítá a podporuje. Je v kontaktu se zástupci organizace Člověk v tísni, kdy po vzájemné dohodě jsou zájemcům v prostorách kontaktních pracovišť Úřadu práce ČR k dispozici letáky informující o této možnosti redukce dlužných částek,“ uvedl na svém webu Úřad práce ČR. V případě, že je to v zájmu konkrétního klienta, zaměstnanci úřadu ho nasměrují přímo na kontaktní osobu pro poradenství z organizace Člověk v tísni a předají mu potřebné kontakty. V případě dotazů lze kontaktovat

Foto: Unsplash

také Sociální poradnu CSZS, náměstí T. G. Masaryka 1, Příbram; tel: 318 498 281, 318 498 282, 778 768 461. Veškeré informace najdete rovněž na webu jakprezidtluhycz.

■ Stanislav D. Břeň

Dostat se z dluhové tísně

Organizace Člověk v tísni kromě jiných služeb dlouhodobě poskytuje dluhové poradenství po celé České republice. Pobočka organizace sídlí také v Pasáži Horymír a služby jsou poskytované zdarma.

Podle dat Exekutorské komory čelí exekucím v České republice bezmála 800 000 lidí. V rámci středočeské pobočky nabízí Člověk v tísni bezplatné dluhové poradenství na území Berounska, Kladenska, Rakovnicka, v Kralupech nad Vltavou a na Příbramsku. Lidí, kteří tuto službu využívají, neustále přibývá a vzhledem k současné situaci se domníváme, že počet osob se složitou socio-ekonomickou situací i nadále poroste.

Mezi nejčastější aktivity dluhového poradenství patří zejména zmapování pohledávek a porozumění struktuře dluhů, zjištění příčin předlužení, sloučení exekucí, podpora při

komunikaci s věřitelem, exekutorem, insolvenčním správcem, sepis a podání návrhů na oddlužení (akreditace Ministerstva spravedlnosti), podpora a asistence po podání insolvenčního návrhu, sanace insolvenčních návrhů podaných jiným subjektem, orientace a obrana v nalézacím a exekučním řízení.

Kromě výše popsaných oblastí spolupráce s klienty řešíme různorodé problémy spojené s problematikou pracovních právních vztahů, bydlením, vyživovacích povinností a dávek.

Službu mohou využít všechny osoby žijící na Příbramsku, bez omezení věku, které se dostaly do problémů s dluhy a svoji situaci neumí nebo

nemohou samy řešit. Službu poskytujeme ambulantně na adrese: Pasáž Horymír, náměstí T. G. Masaryka 3, Příbram 1, případně také v terénní formě (např. u imobilních osob či seniorů). Veškeré tyto služby jsou poskytované zdarma. Konzultace jsou možné po objednání na tel. 778 520 785, další informace jsou na webu clovekvstisni.cz.

■ Michael Chmiel
Člověk v tísni

Časová kapsle: Jak to bylo doopravdy?

Na konci října byla sňata socha z památníku obětem první světové války v Arnoštových sadech v Příbrami. Při demontáži byla nalezena časová kapsle, která byla otevřena za přítomnosti historiků. Obsah byl překvapením a vyvolává další otázky.

Ve schránce byl dokument z 9. dubna 1946 s tímto textem: „Za německé okupace byla tato socha, symbol Českého národa po první světové válce, v roce 1943 Němci odstraněna a poškozena. Po pádu německého nacismu 9. května roku 1945 byla socha nalezená rozbitá v Praze. Byla dána do opravy příbramskému závodu Bratři Weilové a spol., továrna na putní a kovové zboží, kde byla opravena, a na toto místo postavena, a v květnu při prvním výročí roku 1946 slavnostně odhalena.“ Provedla jsem rešerši v dobových archívech a přidávám několik poznámek:

1) Poslední foto pomníku se sochou Svobody máme z roku 1936, z válečných let nemáme žádnou. Uchovávané fotografie ze slavnosti roku 1946, ale s pomníkem Svobody žádnou.

2) V protokolech zápisů ze schůzí správní komise horního města Příbramě z roku 1943, která nahradila dřívější radu a zastupitelstvo, není o odstranění sochy Svobody a desek zmínka. Otázkou je, zda socha a také desky se jmény padlých vydržely vzhledem k politické situaci na svém místě až do roku 1943.

3) Podle týdeníku Náš kraj vydávaného ONV Příbram se při slavnosti 28. října a Říjnové ruské revoluce, konané právě 28. 10. 1945, u pomníku padlých první světové války zastavil průvod cestou na náměstí. O chybějící soše a deskách se jmény padlých není v článku zmínka, pak už se o pomníku do konce roku 1945 nemluví.

4) V protokolu z X. schůze rady Místního národního výboru dne 27. března 1946 je pod bodem 26 tento zápis: „Oběžník ONV č. 317 týkající se květinových oslav byl vzat na vědomí a usneseno objednat ke dnům 5. až 9. května 1000 odznaků po 3 Kč. Dále usneseno, aby technické oddělení postaralo se o postavení sochy na pomník ‚Svobody‘ a o připevnění příslušných desek se jmény padlých obyvatel města.“

5) V týdeníku Náš kraj není kolem 9. dubna 1946 o pomníku žádná zmínka - značná pozornost byla věnována návštěvě Klementa Gottwalda, prvního náměstka předsedy vlády, v Příbrami dne 14. dubna 1946, a probíhajícímu mimořádnému lidovému soudu.

6) V přepisu Kroniky horního města Příbramě roku 1946, jejíž originál vyhotovil zřejmě až po roce 1951 kronikář, poštovní ředitel ve výslužbě, ruský legionář a v letech 1931-1938 předseda odbočky Československé obce legionářské a vězeň koncentračních táborů v Dachau a Buchenwaldu Augustin Syka, je na straně 28 uvedeno: „Technickému oddělení místního národního výboru bylo uloženo, aby ke dnům 5.-9. května 1946 postavili na pomník svobody sochu a připevnili tam i desky se jmény padlých občanů z I. světové války. Socha i desky byly uschovány po celou dobu německé okupace v objektech Weilovny čp. 134-IV jejím zaměstnancem a nyníjším členem rady MNV Janem Hurtigem, a tak zachráněny před roztavením Němci.“

7) Na straně 31 kroniky je uvedeno, že všichni členové MNV se zúčastnili prohlášení míru Československým červeným křížem, manifestací uspořádanou na Bílou sobotu (20. 4. 1946) u pomníku padlých z 1. světové války. Manifestace se zúčastnily školy, zástupci závodů, podniků, úřadů, posádky a korporací. Podle dokumentu ze schránky lze předpokládat, že socha i desky byly už zpět na pomníku. Podobná slavnost se konala i před válkou. Další zmínky o pomníku v roce 1946 jsem nenašla.

8) Pokud socha opravdu byla za okupace ve Weilově továrně, zaměstnanci využili k jejímu ukrytí nepřehledných poměrů v podniku. Podle článku Pavly Doležalové (Podbrdsko 2013) byl nařízením Oberlandratu v Táboře 7. prosince 1940 jmenován do této židovské firmy nucený

Časová kapsle i se vzkazem pro budoucí generace.

Foto: Eva Švehlová

správce. V říjnu 1942 měl být podnik arizován a koupil ho Franz Binder, formálně od zemského prezidenta Huga Bretschneidera Edlera von Rechttreu, od prosince 1943 až do konce války však továrnu neznámou proč řídil opět nucený správce. Po skončení války představovali národní správu dosavadní vedoucí zaměstnanci podniku, mezi nimiž byl i pozdější člen závodní rady Šefrna, podepsaný na dokumentu ze schránky. Na dokumentu je také podpis Jana Hurtiga, který prý podle kroniky ukrýval po dobu okupace sochu ve Weilově továrně. Podepsal se tedy v dubnu 1946 pod nepravdu? Nebo lže oficiální kronika města od Augustina Syky?

■ Věra Smolová

SOA v Praze - SOkA Příbram

Tanky valí ven, běželo se pro republiku

Při příležitosti 103. výročí vzniku ČSR se v neděli 31. října v okolí Památníku Vojna uskutečnil Běh pro republiku. Běžci si připomenuli osudy lidí uvězněných v táboře Vojna a v dalších komunistických lágrech.

V letošním roce je tomu 30 let od začátku odsunu sovětských vojsk z Československa, proto jsme pro letošní Běh pro republiku vybrali motto Běž domů, Ivane! Běžci našli vyobrazení tanku na číslech, ceně pro nejlepší nebo zazněla legendární píseň „To tenkrát v šedesátom osmom“ zpěváka Jana Vyčítala.

Mnozí z vězňů se často ocitli na útěku a museli běžet. Volunteer team Příbram a Památník Vojna (pobočka Hornického muzea Příbram) každoročně připravuje běh svobody a demokracie. Okruh zavedl více než 80 běžců od Památníku Vojna do Žežic, Lešetice, s cílem opět v prostorách památníku.

Letošní Běh pro republiku o délce 5 km nejrychleji zdolali sourozenci Anna a Lukáš Perglerovi.

Běh pro republiku zároveň každoročně představuje osobnosti, které utvářely demokratickou identitu naší země. V letošním roce to byl redemptorista Metoděj Dominik Trčka. Tento řeholník působil v mariánské bazilice na Svaté Hoře, během 1. světové války pomáhal poutníkům, uprchlíkům a vojákům.

Během komunistického režimu byl vězňem na Mírově a v Leopoldově. V leopoldovské věznicí byl udán dozorcem, když spoluvězňům vyprávěl o Vánocích a zpíval při tom

koledu. Následně byl poslán do korekce o rozměrech 1,5 × 1,5 m. V korekci dostal zápal plic a vysoké horečky. Na následky podchlazení v roce 1959 umírá.

Více se mohou návštěvníci dozvědět v trvalé expozici Akce K na Svaté Hoře, která představuje brutální likvidaci klášterů komunistickým režimem.

■ Josef Hovorka

Volunteer Team Příbram

Na kávičku s jehlicemi

Tvoříme spolu působí na Březových Horách a spojuje kreativní lidi, kteří svým uměním a prací chtějí pomoci ostatním. A zároveň se u toho dokážou náramně pobavit.

Kreativita, pospolitost, solidarita, zábava...

Foto: Tvoříme spolu

Spolek Tvoříme spolu vyzývá všechny, kteří jsou kreativní, cítí potřebu být spolu a tvořit pro druhé: Přijďte mezi nás na kávičku s jehlicemi. Scházíme se každé pondělí od 14.00 do 16.00 v restauraci U Modré kočky na Březových Horách. Poslední pondělí v měsíci pořádáme různé workshopy či přednášky. Program work-

shopů do konce tohoto roku obsahuje např. tato témata: Voňavá domácnost, Výroba podzimních a adventních věnců, Aranžování živých květů, Zdobení dortů a jiných cukrářských výrobků, Pečení a zdobení perníčků, Výroba vánočních ozdob a Vánoční jarmark. Mezi těmito tématy se vždy každý týden objeví nějaká výtvarná čin-

nost. Jinak pro Nedoklubko (nedonošené děti) doma pleteme a háčkovujeme čepičky, bačkůrky, rukavičky, dále pak čtverce na deky pro děti do nemocnic nebo pro seniory v domovech důchodců, ponožky pro lidi bez domova a další. To vše podle potřeby spolku Babíkov, který vyrobené věci předává potřebným.

Vloni náš spolek Tvoříme spolu zorganizoval pro lékaře a zdravotnický personál příbramské nemocnice dobročinnou sbírku v podobě vánočního cukroví, háčkových srdíček, andělíčků apod. Jako velké poděkování za práci v nelehké covidové době byl internímu oddělení byl předán velký pletený věnec s papírovými srdíčky a podpisem všech, kteří se na této akci podíleli. Zkrátka přijďte si/se s námi zaplést a pobýt v atmosféře dobré nálady a zdravého humoru.

■ Irena Muzikářová
Tvoříme spolu

inzerce

PŘEDVÁNOČNÍ
SETKÁNÍ SENIORŮ

 PŘÍBRAM

středa 8. 12. 2021 | 14.00-18.00 hod.
Estrádní sál KD Příbram

| ŠLAPETO | MÓDNÍ PŘEHĹDKA PRO SENIORY |
| KLÁVESISTA PAVEL BUREŠ | UKÁZKY TANCŮ |

Vstupné 200 Kč | ke vstupence něco dobrého na zub, k pití i kávé
Předprodej – Centrum sociálních a zdravotních služeb a Senior Point

SPEJBL'S HELPERS

TRIBUTE TO
AC/DC

sobota 11. prosinec | 20:00

předprodej 150 Kč | na místě 200 Kč

JUNIOR KLUB

předprodej vstupenek v síti
TICKETPORTAL.CZ

Tento ročník byl více prožívaný, více emotivní

Letošní ročník Hudebního festivalu Antonína Dvořáka je za námi. Příznivci klasické hudby však mají velmi dobrý důvod vyhlížet už ten příští. „Po dlouhých 46 letech zavítá do Příbrami Česká filharmonie a představí se Dvořákovou Novosvětskou symfonií a Čajkovského Koncertem pro housle a orchestr D dur se sólistou Jiřím Vodičkou,“ říká Albína Dědičik Houšková, ředitelka Hudebního festivalu Antonína Dvořáka Příbram.

Albína Dědičik Houšková, ředitelka HFAD.

Foto: Martin Andrlé

JAKÝ BYL Z VAŠEHO POHLEDU LETOŠNÍ ROČNÍK HUDEBNÍHO FESTIVALU ANTONÍNA DVOŘÁKA?

Byl ve všech směrech náročnější než ročníky standardní, předcovidové. Jeho organizace zahrnovala několikanásobné změny v termínech a někdy i v místech konání, neustálé sledování podmínek pro realizaci koncertů a také mnohem rozsáhlejší propagační kampaně. Složitě to ale nebylo zdaleka jen pro organizátory a umělce, ale také pro samotné diváky. V rámci akceptace vládních opatření a neustálých změn byla jejich účast na koncertech svým způsobem demonstrací odvahy a opravdové náklonnosti k živému umění a našemu festivalu.

ZMĚNIL SE PO DLOUHÉ DOBĚ LOCKDOWNŮ NĚJAK PŘÍSTUP PUBLIKA ČI UMĚLCŮ K ŽIVÝM VYSTOUPENÍM?

Dalo by se říct, že koncerty byly z hlediska diváků i samotných umělců více prožívané, více emotivní. Ti, kteří trpěli „abstinenčními příznaky“ po živé kultuře, vytvořili na koncertech neopakovatelnou atmosféru.

ROČNÍK BYL V PODSTATĚ ROZDĚLEN NA JARNÍ A PODZIMNÍ ČÁST. PODEPSALO SE TO NA NÁVŠTĚVNOSTI?

Bohužel část populace z nejrůznějších důvodů omezila své cesty za kulturou, a to se odrazilo i na letošní návštěvnosti, která byla oproti předchozím letům nižší, a to bez ohledu na dramaturgii či konkrétní interprety. Věříme však, že se jedná o přechodný jev a příští rok budeme u koncertů opět uvádět ono magické „vyprodáno“.

UŽ NĚKOLIK LET MÁ FESTIVAL VE SVĚ NABÍDKU PROGRAMU PRO DĚTI. DAŘÍ SE KE KLASICKÉ HUDBĚ PŘIVÁDĚT I MLADŠÍ ROČNÍKY?

Program pro děti je naší pýchou. Daří se nám ho neustále rozvíjet a pozitivní ohlasy ze stran dětí i pedagogů jsou jasným vodítkem, že jdeme správnou cestou. Z důvodu kolize termínů jsme nebyli letos schopni uvést operu pro děti, náhradní termín bude v květnu příštího roku. Nicméně v rámci Dne s AD jsme rozšířili řadu projektů, které jsme s velkým úspěchem realizovali ve školkách, školách i na gymnáziích a k tomu ve spolupráci s příbramskými základními uměleckými školami připojili studentská vystoupení ke koncertům profesionálních těles. Proběhl rovněž 5. ročník výtvarné soutěže pro děti, a navíc ve spolupráci s řadou příbramských institucí v čele s Knihovnou Jana Drdy bylo nad očekávání skvěle přijato soutěžní putování Po stopách Antonína Dvořáka. Zapojili se celé třídy, rodiny i jednotlivci.

KDY SE USKUTEČNÍ PŘÍŠTÍ FESTIVAL?

Festival proběhne v termínech od 12. dubna do 7. června. Celkem bude uskutečněno patnáct

klasických koncertů, včetně koncertu spojeného se světovou premiérou vítězné skladby 6. ročníku soutěže ve skladbě a dvou koncertů v doprovodné řadě, věnovaných partnerským městům Příbrami, dvě operní představení určená dětskému publiku s navazující výtvarnou soutěží a další ročník populárního Dne s AD.

JAK BUDE FESTIVAL KONCIPOVÁN?

Na dramaturgickou linku 53. ročníku měla vliv situace posledních let spojených s pandemií covid-19, ovlivňující život lidí naprosto ve všech sférách. Původním záměrem bylo myšlenkové propojení s koncepcí 52. ročníku, zaměřeného na rodinné a přátelské vztahy Antonína Dvořáka, s důrazem na duchovní stránku Mistra díla. Při pohledu na současnou situaci byla však tato linka rozšířena: část programu je stále zaměřena na duchovní prožitky, nicméně do programu jsme zařadili rovněž koncerty oslavující život, radost a štěstí, které nová doba s sebou snad již přináší. Věříme, že takovým bude hned zahajovací koncert slavné České filharmonie, která do Příbrami zavítá po dlouhých 46 letech a představí se Dvořákovou Novosvětskou symfonií a Čajkovského Koncertem pro housle a orchestr D dur se sólistou Jiřím Vodičkou.

■ Stanislav D. Břeň

Příští rok v Příbrami vystoupí Česká filharmonie.

Foto: Petra Hajská

HFAD protnutý rodinnými vazbami, talentem, spoluprací i pomocí

Za uplynulým ročníkem Hudebního festivalu Antonína Dvořáka se ohlíží Petr Dvořák, pravnuke skladatele Antonína Dvořáka a předseda Správní rady zapsaného spolku Dvořákovo Příbramsko.

Hudební festival Antonína Dvořáka byl zakončen v úterý 12. října večerem operních árií v příbramském divadle. Původně to mělo být představení zahajovací, ale z událostí uplynulých dvou let se stalo závěrečným. Podstatné je, že vysoce kvalitní koncert přinesl mnoho radosti všem posluchačům.

Na titulní straně programu celého festivalu bylo napsáno „Napodruhé“. Troufám si říci, že příprava celého festivalu byla třetím pokusem. Skokani do výšky, tyčkaři, vzpěrači, a především dřívější vysokoškoláci dobře vědí, kolik vypětí, námahy a nervů je spojeno s třetím pokusem. V případě, že je třetí mise úspěšná, může se postoupit s velkou úlevou na další výšku nebo do dalšího ročníku vysoké školy.

Váš oddaný Antonín Dvořák – takové bylo motto 52. ročníku. Skladatel věnoval svůj život hudbě a rodině a rodinné vztahy byly také vodící linkou festivalu. Připomeňme si koncert klanu Klánšských. Slovo klan jsem si zde dovolil použít v tom nejlepší slova smyslu jako pevné rodinné sepětí vynikajících hudebníků. Dne 11. září vystoupil v Zámečku-Ernestinu violoncellista Jiří Bárta se svojí manželkou Terezií Fialovou a třemi dětmi a my jsme mohli pozorovat, jak teenageři v kvalitě provedení šlapou svým rodičům na paty. V úterý 14. září nás manželé Debashish a Jana Chaudhuri zavedli po stopách skladatelových amerických žáků. Opět krásná souhra dvou lidí, kteří spolu sdílejí životy pro-

Ze závěrečného vystoupení 52. ročníku v příbramském divadle.

Foto: Martin Andrlé

fesní i osobní. Rodinnou atmosféru měl i koncert, který se konal o čtyři dny později v kostele v TřebSKU. Klarinetista Karel Dohnal zde představil nejen svoji manželku Xenii, ale i dva další hudebníky, své blízké přátele. Na závěrečném koncertu pak byli jako hosté dva synové skladatele R. Heidera.

Rozhodně jsem některé rodinné vztahy v průběhu festivalu přehlédl, ale nedá se bez povšimnutí přejít velká pomoc a nasazení celé rodiny ředitelky Albíny Dědičkové Houškové, kde, jak sama se smíchem říká, mají všichni dobrovol-

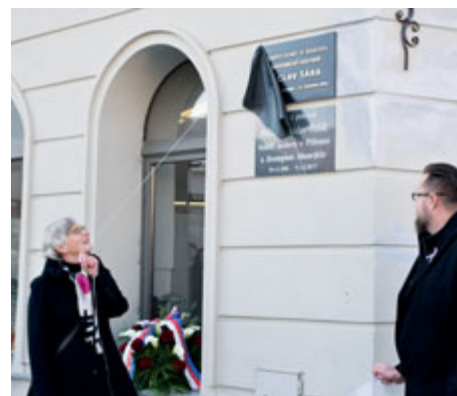
nickou povinnost pomáhat. A jak je to dnes u Dvořáků? I my jsme se na koncertech setkávali. Máme radost, že i naše mladší generace se aktivně zapojuje do kulturního dění. Jen ten další mimořádný hudební talent se zatím nechce objevit...

■ Petr Dvořák
Dvořákovo Příbramsko

Pamětní deska připomíná sochaře Šáru

Pamětní desky nám mají připomínat historii, mají připomínat, že s daným domem byl nějakým způsobem spjat osud významné osobnosti. Na konci října byla v Příbrami odhalena další pamětní deska, která označuje rodný dům akademického sochaře Václava Šáry.

Bývalá ředitelka GFD Hana Ročňáková a starosta Jan Konvalinka odhalují pamětní desku na domě, kde se narodil sochař Václav Šára. Foto: Eva Švehlová

Rohový dům čp. 142 na křižení Dlouhé ulice a Václavského náměstí je rodným domem Václava Šáry, na což od 26. října poukazuje pamětní deska. „Václav Šára patří k umělcům, kteří se zapsali do naší historie. Se Šárovým dílem se každodenně setkáváme při cestě naším městem, aniž bychom si uvědomovali, že autorem je právě on,“ připomněla příbramská místostarostka Zorka Brožíková.

K nejznámějším patří sousoší s názvem Dílu Aloise Jiráska ve stejnojmenných sadech, reliéf připomínající dvě návštěvy T. G. Masaryka umístěný na budově březohorské školy nebo Pomník padlým synům Březových Hor. „Autorsky se podílel také na pomníku padlým v 1. světové válce v Arnoštových sadech, který byl v roce 2010 prohlášen kulturní památkou. Postupně bychom mohli jmenovat řadu dalších děl, zkrát-

ka Václav Šára v Příbrami zanechal svůj odkaz,“ řekla místostarostka.

Pamětní deska na rodném domě Václava Šáry není jediná. Již řadu let je zde plaketa připomínající odkaz Stanislava Poláka, bývalého ředitele archivu v Příbrami.

Životu a dílu Václava Šáry se věnovala někdejší ředitelka Galerie Františka Drtikola Hana Ročňáková v obsáhlém článku Kahanu 10/2021, který najdete na webu kahan.pribram.eu nebo pod zkratkou 1url.cz/RK4v0.

■ Eva Švehlová
Městský úřad Příbram

Mají příbramské školy dostatečné kapacity?

Předchozí i současné vedení města si vždy pokládalo otázku, zda mají základní školy zřizované městem Příbram dostatečnou kapacitu. Jestliže víme, že součet všech kapacit našich škol je 4465, a statistické výkazy udávají, že počet žáků plnících povinnou docházku je 3737, pak na první pohled není co řešit. Takzvaný „polštář“ je dostatečný, protože naplněnost škol činí 84 %. Ale není to tak jednoduché.

Školská soustava se u nás systematizovala postupně od roku 1960. Jedním z údajů, který se začal zapisovat podle určitých pravidel do takzvané sítě škol, byl předpokládaný počet žáků v určité základní škole. Od účinnosti zákona ČNR č. 564/1990, o státní správě a samosprávě ve školství se nazýval předpokládaná kapacita školského zařízení. Asi před 40 lety byl do sítě škol zapsán předpokládaný počet žáků neboli kapacita i příbramských „základek“.

FIKTIVNÍ KAPACITY

Když 1. ledna 2001 nabyl účinnosti zákon o ochraně veřejného zdraví a postupně také jeho prováděcí předpisy, znamenalo to pro zřizovatele škol a jejich ředitele zjištění, že ve vztahu k hygienickým požadavkům školní prostory nejsou v souladu s kapacitou uvedenou v síti škol. Po přepočtu byla v naprosté většině kapacita vlastně nižší. Proto někteří zřizovatelé požádali ministerstvo školství o snížení kapacity svých škol, někteří nikoliv. Příbram šla druhou cestou. Školám tedy zůstaly kapacity původní, de facto fiktivní, protože byly vyšší, než umožňovaly hygienické požadavky.

Nový školský zákon platný od ledna 2005 definoval kapacitu jako nejvyšší povolený počet žáků a síť škol jako rejstřík škol a školských zařízení. Počet žáků v našich školách však zůstal stejný, i nadále fiktivní. Od roku 2001 dodnes požádalo město Příbram pouze v jednom případě o částečné snížení kapacity, čemuž bylo vyhověno.

To, že doposud nebylo požádáno o redukci kapacit, nepředstavovalo až donedávna žádnou potíž. Nevyužívaná přebytečná kapacita (to mělo souvislost především se snížením porodnosti) umožnila zřizovateli, městu Příbram, uvolnit pavilon 1. stupně Základní školy pod Svatou Horou pro zřízení šestiletého gymnázia, sloučit tehdejší 2. a 4. ZŠ a zrušit 8. ZŠ. V té době se s nadbytečnými kapacitami podobně vypořádávala většina měst a v mnoha obcích školství zaniklo úplně zrušením do té doby jediné školy.

COVID POODHALIL SKRYTOU NEROVNOVÁHU

Posledních několik let se ale situace vyvíjí jinak. Začaly přibývat varovné signály od ředitelů škol a od starostů okolních obcí, které se týkají nedostatečnosti kapacit základních škol v Příbrami - těch skutečných, nikoliv fiktivních. Naplno se problém, který souvisí nejen se samotnými kapacitami, ale i s možnostmi vedoucími ke zkvalitnění výuky, projevil na podzim roku 2020. Tedy v době, kdy v souvislosti s epidemií covidu-19 bylo při výuce nutné přistoupit k některým opatřením, např. dělení tříd.

Proto vedení města zadalo Odboru školství, kultury a sportu (OŠKS) zpracovat analýzu

V posledních letech začaly přibývat varovné signály od ředitelů škol a od starostů okolních obcí, které se týkají nedostatečnosti kapacit základních škol v Příbrami. Ilustrační foto: WŠ Příbram

kapacit a naplněnosti základních škol a zároveň ustanovilo expertní skupinu složenou z ředitelů základních škol, vedení města a zástupců OŠKS. Z rozboru vyplynulo očekávané, tedy že uvedené fiktivní kapacity v rejstříku škol, stanovené před téměř 40 lety, neodpovídají aktuálním potřebám škol a sledování cíle zkvalitňování výuky z materiálního hlediska (to se týká především potřebnosti odborných učeben). Analýza dále upozornila na velký rozdíl v naplněnosti škol v centru Příbrami a sídlištních škol, a tím tedy na nezbytnost řešit kapacity škol zejména ve „staré“ Příbrami.

MINIMUM ODBORNÝCH UČEBEN

Expertní skupina se sešla na konci května 2021, tj. po zápisech do prvních tříd. Na jednání byla představena zmiňovaná analýza a dále byli ředitelé škol informováni o zásadních krocích, které město činí s cílem zabránit trvajícím poklesu obyvatel ve městě. Předmětem diskuse bylo hledání možných řešení navýšení kapacit i pojmenování potřeby zkvalitnit vzdělávání nejen z materiálního hledis-

ka. Ředitelé poukazovali zejména na skutečnost, že v minulosti byli nuceni rušit stávající odborné učebny. Zároveň však vystává potřeba nových odborných učeben v souvislosti se změnami připravovanými ministerstvem školství v rámcových vzdělávacích programech, s čím souvisejí nutné změny ve školních vzdělávacích programech od 1. září 2023. V současné době všechny příbramské školy disponují minimem samostatných odborných učeben, které jsou důležitou podmínkou procesu zkvalitnění vzdělávání.

Jako možná řešení nedostatečné kapacity základních škol, zejména v centru Příbrami, byly diskutovány následující návrhy: změna spádovosti škol, výstavba nové školní budovy, využití budovy bývalé 2. ZŠ v Dlouhé ulici, výstavba „kontejnerové“ školy/tříd, vybudování půdní nástavby ZŠ v Jiráskových sadech, využití budovy po Gymnáziu pod Svatou Horou. V diskusi byly projednány i možnosti dotačních programů v rámci výzev Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), které v minulosti již město využilo a hodlá využít i v novém dotačním období.

Škola	Nejvyšší povolený počet žáků (kapacita)	Naplněnost školy k 30. září 2020		Z toho počet dojíždějících žáků	
		počet žáků	%	počet žáků	%
ZŠ pod Svatou Horou	600	577	96	254	44
ZŠ Jiráskovy sady	580	575	99	194	34
ZŠ Březové Hory	600	422	70	123	29
ZŠ 28. října	800	671	84	128	19
ZŠ Bratří Čapků	660	502	76	112	22
ZŠ Školní	1000	783	78	167	21
Waldorfská ZŠ	225	207	92	107	52
Celkem	4465	3737	85	1085	32

zdroj: město Příbram

A to se zdůrazněním skutečnosti, že tyto dotace umožní předkládat žádosti týkající se vzniku nových odborných učeben, ale neřeší možnost navýšení kapacity jako takových.

NEJEN PENÍZE NA VESTAVBU

Po vyhodnocení návrhů došla expertní skupina k závěru, že město by mělo v rámci výzvy IROP požádat o dotaci pro vybudování půdní vestavby v ZŠ Jiráskovy sady. A zároveň usilovat o možnost využití budovy, ve které nyní sídlí Gymnázium pod Svatou Horou, v níž byl do roku 1992 umístěn 1. stupeň ZŠ pod Svatou Horou a která je vlastnictvím města. Uvolnění budovy je zcela zásadní pro další zkvalitnění základního vzdělávání ve městě - budova bude opět využita pro potřeby ZŠ pod Svatou Horou.

Po tomto jednání se na radnici následně uskutečnila panelová diskuze ředitelů příbramských základních a středních škol. Hlavním tématem bylo směřování a zkvalitnění vzdělávání v Příbrami. Vedla se diskuze o potřebě zařazení některých středoškolských oborů do vzdělávací soustavy v Příbrami. Ředitelé podpořili záměr města jednat

s krajem o potřebě budovy, ve které sídlí Gymnázium pod Svatou Horou, pro rozvoj příbramského základního školství a požádat ho o uvolnění budovy v souladu s rozhodnutím kraje o sloučení příbramských gymnázií. Zároveň se všichni ředitelé škol shodli na tom, že zkvalitnění výuky na ZŠ se pozitivně promítne do kvality vzdělávání na středních školách.

Zatím poslední panelová diskuze, která se týkala směřování a zkvalitnění vzdělávání v Příbrami, se na příbramské radnici uskutečnila v říjnu. Účastnili se jí vedení města, OŠKS, ředitelé všech základních a středních škol, radní Středočeského kraje pro oblast vzdělávání a sportu Milan Vácha, ředitel Vzdělávacího institutu SK Jiří Holý, zástupci Úřadu práce Příbram a Okresní hospodářské komory. Výstupem byla mimo jiné výzva směřující ke Středočeskému kraji jednat o skladbě gymnaziálních oborů v Příbrami v souladu se strategickým cílem 2. To znamená ve snaze snížit nerovnost v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání, umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů, který je obsažen ve Strategii

vzdělávací politiky České republiky do roku 2030, a vést jednání s příbramskými řediteli středních škol o struktuře oborů jimi řízených škol. Směrem k městu byl stanoven úkol připravit edukaci o zaměření budoucího studia žáků, a to ve spolupráci s Úřadem práce a školami. Důležitý krok ke zkvalitnění vzdělávání představuje také připravenost ředitelů základních škol k podání žádosti do výzvy IROP, která se týká budování a rekonstrukcí odborných učeben.

Říjen byl měsícem, v němž došlo ke schválení zakázky na vypracování studie využití půdního prostor objektu ZŠ Jiráskovy sady. Podaří-li se jí v brzkých letech vybudovat, naplňovat výše nastíněné kroky a udržet dobrou spolupráci všech zainteresovaných, lze očekávat zkvalitnění výuky na příbramských základních i středních školách.

■ **Zorka Brožíková**
místostarostka města

Dny otevřených dveří příbramských gymnázií letos společně

K definitivnímu sloučení obou příbramských gymnázií dojde až ve školním roce 2025/2026, obě školy se na něj ale už teď připravují. Jedním z projevů vůči veřejnosti i potenciálním uchazečům o studium jsou společné dny otevřených dveří.

Teprve od školního roku 2025/26 by příbramská gymnazistka měli docházet pouze do jedné budovy v ulici Legionářů.

Foto: Stanislav D. Břeň

Po dlouhých jednáních, která probíhala od jara letošního roku, bylo Středočeským krajem rozhodnuto, že od školního roku 2022/2023 budou obě příbramská gymnázia sloučena pod hlavičkou Gymnázia Legionářů. Současně bude ve sloučené škole ukončeno šestileté studium a další uchazeči o tento obor již nebudou ke studiu přijímáni. Vzhledem k tomu, že v obou školách v současné

době studují žáci v 30 třídách, není možné, aby se všichni gymnazisté od nového školního roku přesunuli do jednoho objektu. V období do roku 2025 bude proto výuka probíhat v budově v ulici Legionářů a v detašovaném pracovišti v Balbínově ulici. Od školního roku 2025/2026 by mělo dojít k definitivnímu sloučení obou škol do jedné budovy v ulici Legionářů.

Přestože jsou zatím obě gymnázia oddělená, ředitelé škol se dohodli na tom, že v přípravě nového školního roku budou postupovat společně a budou spolupracovat i při poskytování informací o studiu. S tím souvisí i nové pojetí dnů otevřených dveří, které obě školy zorganizují ve stejných termínech. Organizace bude zajištěna tak, aby bylo možné navštívit obě budovy v jednom dnu. Uchazeči budou mít možnost prohlédnout si současná gymnázia a pro příští školní rok se rozhodnout, zda si ve čtyřletém studijním oboru vyberou studium zaměřené na výuku s posílením cizích jazyků v Balbínově ulici nebo všeobecně zaměřené studium v ulici Legionářů. Osmileté studium bude i nadále pokračovat v ulici Legionářů. Ke studiu živých jazyků bude z devátých tříd přijímáno 30 žáků, ke všeobecně zaměřenému studiu 60 žáků. Do osmiletého studijního oboru bude i nadále přijímáno 30 žáků.

Ředitelé gymnázií zvou všechny uchazeče a jejich rodiče k návštěvě škol v rámci dnů otevřených dveří, které budou ve dnech 8. prosince 2021 a 15. ledna 2022. Více informací je možné získat na webových stránkách obou škol.

■ **Petr Hrubý**
Gymnázium Příbram, Legionářů

Dobré angličtináře máme i v Příbrami

Znalost angličtiny může být pro řadu mladých lidí začátkem cesty k budoucím studijním i pracovním úspěchům. Zda je jejich znalost angličtiny skutečně dobrá, jednoznačně prokáže zpravidla až standardizovaná zkouška.

Certifikáty osvědčující znalost angličtiny převzali žáci a studenti základních i středních škol.

Foto: aspire

Dobré angličtináře má také Příbram. Můžeme to říci přinejmenším o těch, kteří si v úterý 14. září přišli do příbramského Zámečku-Ernestina

pro certifikáty ze zkoušek v celosvětově uznaném systému Cambridge Assessment English.

Mezinárodně platný doklad o dosažené jazykové úrovni v anglickém jazyce převzali žáci a studenti z příbramských základních a středních škol, kteří úspěšně absolvovali přípravný kurz v distanční formě, nebáli se přihlásit ke zkouškám a jejich průběh v covidovém režimu zvládli na jedničku. Úspěšné absolventy letošních zkoušek přišla pozdravit a pochválit také místostarostka Zorika Brožiková, která zároveň vyzdvihla důležitost jazykového vzdělávání pro dnešní mladé lidi.

Cesta k budoucím úspěchům u některých z letošních absolventů teprve začíná, jiní se mohou již dnes pochlubit angličtinou, která je vysoko nad průměrem znalostí jejich vrstevníků. Díky získaným certifikátům vstupují mnozí z nich do dalšího života s jistotou výhodou a vědomím, že studium angličtiny se vyplatí neponechat náhodě. Projekt přípravných kurzů ke zkouškám Cambridge English pokračuje ve spolupráci s našimi partnerskými školami také v tomto školním roce.

■ **Hana Horáková**

aspire jazykové a vzdělávací centrum

Mládežnický kemp se vydařil

Po dlouhých pěti letech jsme opět hostili přátele z partnerských měst pod záštitou projektu s názvem **Mládežnický kemp**. Příbram intenzivně spolupracuje s městy Freiberg, Hoorn, Valle di Ledro a Gentilly. Tentokrát k nám zavítali studenti a učitelé, pro které byl připraven pestrý program ve spolupráci s Obchodní akademií Příbram. Průřezovým tématem setkání byla pandemie koronaviru a její dopady na mladé lidi.

První den společného setkání začal v budově obchodní akademie. Studenti se vzájemně představili a poté se zúčastnili přednášky s Janem Mendělem na téma „*Jak se změnil můj život v době pandemie*“. Přednáška proběhla online, a tak se do ní mohli zapojit i studenti dalších příbramských škol. Po následné diskusi byli studenti rozděleni do mezinárodních skupin a vydali se prozkoumávat hravě krásy našeho města. Aplikace Actionbound je provedla po významných památkách v centru a zároveň plnili zábavné úkoly, do kterých zapojili i náhodné kolemjdoucí. Hra končila v Základní umělecké škole Příbram. Účastníci, pod vedením místních učitelů, si společně zazpívali jednu českou písničku, soutěžili v hádání slavných světových melodií a pobavili se při pantomimě. Umění spojuje všechny kultury a dá se realizovat i beze slov, nicméně studenti si krásně popovídali a užili si zajímavé odpoledne.

Druhý den jsme opět zahájili ve škole, tentokrát s přednáškou Jana Mühfeita s názvem „*Jak rozvíjet svůj potenciál*“. Studenti se dozvěděli mnoho zajímavých informací i tipů, jak pracovat s emocemi a dosáhnout úspěchu. Obě přednášky byly vyhodnoceny formou brainstormingu. I odpoledne bylo nabitě společnými aktivitami. Studenti opět v mezinárodních skupinách natočili video pozdravy do partnerských měst. Dále navštívili Galerii Františka Drtikola, kde si prohlédli stálé i aktuální expozice a vyzkoušeli virtuální realitu. Výstup na Svatou Horu po svatohorských schodech byl náročný zejména pro holandské partnery, kteří nejsou zvyklí na kopce, ale všichni si poté společně užili prohlídku baziliky, ambitů i muzea.

Třetí den jsme se vydali do Prahy a nejprve jsme zavítali do Národního muzea. Zdejší expozice jsou rozmanité, a tak si zde každý návštěvník přijde na své. Naše partnery nejvíce zaujala světelná show i výstup do kupole. Nedávno rekonstruovaná budova je zároveň architek-

tonickým skvostem, který si zaslouží obdiv. Po krátké procházce centrem jsme nasedli do vyhlídkového autobusu a užili si dvouhodinovou komentovanou prohlídku Prahy. Všichni partneři se dozvěděli mimo jiné to, že máme mnoho společného a na naši historii se podepsali němečtí, italské, nizozemské i francouzské králové, architekti či umělci.

V neděli jsme se už jen rozloučili s nadějí, že další podobný projekt se uskuteční brzy a že díky Kempu mládeže bude spolupráce s partnerskými městy nadále aktivní nejen na politické úrovni, ale i na úrovni škol. Projekt se uskutečnil pod záštitou a za finanční podpory města Příbram.

■ **Iva Čápková, Renáta Vesecká,**

Lenka Lexová
OA a VOŠ Příbram

Kvalita vody v Novém rybníce byla letos dobrá, problémem byl parazit

Koupání v přírodním koupališti Nový rybník se letos téměř celé léto nedoporučovalo. S letošním pravidelným vypuštěním a výlovem Nového rybníka se na sociálních sítích objevily zavádějící a nepodložené informace ohledně použitých prostředků pro zlepšení kvality vody v tomto přírodním koupališti. Skutečným důvodem, proč nebylo doporučeno koupání, byl výskyt cercárie.

Nový rybník má někdy fantastickou atmosféru.

Foto: SZM Příbram

Areál Nový rybník se během posledních let stal jedním z nejnávštěvovanějších míst města Příbram, a to nejen díky novým dětským hřištím, občerstvení, skateparku, kulturnímu životu a dalším možnostem vyžití, ale také díky možnosti koupání. Mnozí návštěvníci však opominají, že se stále jedná o rybník, tedy přírodní koupaliště a často si tak stěžují na kvalitu vody, která však přírodnímu koupališti odpovídá. „Přírodní koupaliště vlastně znamená, že člověk může plnit roli vstřícného podřízeného, maximálně ‚spolupracovníka‘, nikoliv ‚vedoucího‘. Dále je nutné si uvědomit, že myšlenka mít v přírodním koupališti křišťálově čistou vodu bazénového typu je naprosto lichá. Jedná se stále o rybník, dostupnými prostředky přizpůsobený ke koupání, ke kterému buď mohou mít odpor, nebo respektují jeho přírodní zákonitosti a užívám si koupání v přírodě,“ řekl ředitel Jan Slaba, ředitel Sportovních zařízení města Příbram (SZM).

MNOHO RIZIKOVÝCH FAKTORŮ

Přestože se jedná o rybník, SZM mají trvalý zájem, aby sloužil obyvatelům pro koupání, a to co možná nejlépe. Příbram proto pro zkvalitnění vody podniká dlouhodobě nejruznější opatření. To vše však musí probíhat s ohledem na přírodu, a ne vše se dá ovlivnit. Při provozování přírodního koupaliště tohoto typu vyvstává mnoho rizikových faktorů a úskalí, která lze jen stěží ovlivnit. Mezi nejzásadnější patří například ne příliš udržovaný vedlejší Fialův rybník a obsah jeho vody (ryby, organismy, nečistoty atd.) přitékající do Nového rybníka, slabý přítok vody, nedostatečné oxyliční vody a výskyt vodního

ptactva (kachny, labutě). Bohužel se jedná o rizikové faktory, které buď nelze, nebo lze jen velmi komplikovaně ovlivnit.

Cesta za významnějším zkvalitněním koupací vody byla zahájena před zhruba třemi lety. Od té doby došlo k částečnému odbahnění rybníka, zpevnění hráze, rekonstrukci kalníků, výběru zkušeného rybářského partnera, flexibilní obsádky ryb, vybudování litorálního pásma. Probíhají také pravidelné odběry vzorků vody odbornou firmou a další kroky. Některé aktivity je nutné praktikovat s určitou pravidelností, jiné jsou jednorázového charakteru. „Nad vším tím, co pro zlepšení vody děláme, stojí vždy respektování přírody jako samostatného organismu. Nikdy nebylo cílem poroučet přírodě, která vždy bere nejvyšší kartu. Každé naše zlepšení kvality vody pro návštěvníky je zároveň zlepšením i pro přírodu, vodní ptactvo a další živočichy, což paradoxně může způsobit komplikace,“ vysvětlil Jan Slaba.

PROČ SE NEDOPORUČOVALO KOUPÁNÍ

Koupací sezona 2021 a kvalita vody vypadala na začátku léta velmi pozitivně, a to i na základě porovnání s výsledky sezony 2020. „V letošní koupací sezoně došlo k absurdní situaci. Během celé koupací sezony 2021 byla kvalita vody, na základě výsledků vzorků vody z hlediska průhlednosti, výskytu sinic či vodního květu, hodnocena jako dobrá, tedy vhodná ke koupání. Avšak dne 23. června 2021 došlo ze strany KHS Středočeského kraje k vydání varování před koupáním z důvodu podezření na výskyt parazitické motolice způsobující cercáriovou dermatitidu,“ připomněl

ředitel SZM. Tato skutečnost nijak nevyhovává o neúčinnosti zmiňovaných kroků, které podnikáme za účelem zlepšení kvality vody. Tuto nepříjemnost způsobil zvýšený výskyt přenašečů tohoto parazita, tedy vodního ptactva a plžů. „Nejedná se tak o znečištění či zhoršení kvality vody, ale o výskyt parazita,“ dodal Jan Slaba.

Motolice v dospělosti žijí ve vodních ptáčích, odkud se jejich vajíčka dostávají trusem do vody, kde vyhledávají mezihostitele - plže. V nich pokračují ve svém vývoji a ve formě cercárií se uvolňují zpět do vody, aby mohly dokončit svůj vývoj opět ve vodních ptáčích. Jedná se tak o přírodní proces, „začarovaný kruh“, jehož výsledkem může být kontakt s člověkem a způsobení cercáriové dermatitidy, která se u člověka projevuje tvorbou skvrn, puchýřů a zarudnutím kůže.

RYBY POMÁHAJÍ S VNITŘNÍ ROVNOVÁHOU

Jako každý rybník, tak i Nový rybník má svou logickou oporu v obsádce ryb, která pomáhá vytvářet vnitřní rovnováhu rybníka. SZM Příbram v této věci spolupracuje s Českým rybářským svazem (Středočeský územní svaz), který na základě potřeby a požadavků flexibilně upravuje obsádku ryb v Novém rybníku. Součástí tohoto cyklu chovu ryb je nutností rybník vypustit a veškerou obsádku vylovit a kontrolovat. Proto je i Nový rybník s určitou pravidelností vypouštěn a loven jednou za dva roky, a to již dlouhou řadu let. Spolu s výlovem, který se konal 16. října, následně dochází ke kontrole dna, vyčištění, odbahnění a dalším pracím. Na základě doporučení odborníků je letos opětovně napuštěn plánováno na začátek jara 2022, ihned po promrznutí rybníka. „Toto doporučení je z důvodu odstranění vodních plžů, kteří mají vysokou schopnost přežít ve vodě či vlhkém prostředí i během zimních měsíců. Proto potřebujeme, aby rybník vymrzl, nezůstal přes zimu mokrý a my se v koupací sezoně 2022 nepotýkali opět s cercáriemi. Šance na přemnožení plžů se tímto krokem výrazně snižuje,“ uvedl Jan Slaba.

Předešlou zimu se Nový rybník těšil velkému zájmu otužilců. Letos se tak budou muset otužovat jinde. „Samozřejmě jsme s velkým nadšením zaznamenali iniciativu z řad otužilců, kteří v covidové době začali Nový rybník hojně využívat. Pevně věřím, že všichni chápou, proč je letos nutností nechat přes zimu rybník vypuštěný,“ doplnil ředitel SZM.

■ Miroslava Poláková
SZM Příbram

Žáci ZŠ Školní navštívili partnerskou školu v německém Freibergu

Po dvouleté odmlce způsobené nepříznivou epidemickou situací se žáci ZŠ Školní znovu setkali se svými německými přáteli ze saského Freibergu. I když zájem z české strany překonal všechna očekávání, musela se návštěva odehrát v komornějším duchu, než bývalo zvykem. Do Německa vyrazilo pouze 16 žáků doprovázených zástupci školy v čele s ředitelkou školy Klárou Karlíkovou.

Společné přivítání s ředitelkami obou škol Klárou Karlíkovou a Jensem Gernegroßem.

Foto: ZŠ Školní

Na naši školní výpravu do Freibergu čekal opravdu pestrý program, jehož hlavním tématem byl tentokrát porcelán. Čeští i němečtí studenti putovali společně po jeho stopách od míšeňského zámku Albrechtsburg přes dnešní porcelánovou manufakturu v Míšeňi až do saského Freibergu, kde se také dodnes porcelán vyrábí. Čeští žáci navštívili zmodernizovanou partnerskou školu Oberschule Gottfried Pabst von Ohain, která nese jméno slavné postavy z historie freiberského porcelánu. Zde pro ně byly připraveny zajímavé aktivity, které absolvovali společně se svými německými kamarády. Češi a Němci rovněž vyrazili do nedalekých Drážďan, ve kterých navštívili kasematy, historické centrum i Nové město.

Po celou dobu svého pobytu byla česká výprava ubytována v mládežnické ubytovně Pi-Haus, která ve večerních hodinách nabízí

Hasiči ve Freibergu slaví 160 let, příbramští přijeli popřát

Sbor dobrovolných hasičů (Freiwillige Feuerwehr) v saském Freibergu letos slaví 160. výročí svého založení. Několikatýdenní program oslav bavil místní občany, ale i hasičské hosty z Německa a zahraničí.

Již 160. výročí hasičského sboru je na české poměry skutečně velká sláva. Ve sboru se za tu dobu vystřídal generace lidí a zažily různé režimy. Bez větších změn funguje nadále jako nedílná součást města a blízkého regionu. Pro Příbramské by tato informace byla běžně bezcenná, ovšem Freiberg a Příbram jsou od června 1999 partnerskými městy. Partnerství a přátelství mezi hasiči je pak předvídatelné a přirozené.

Na pozvání německých hasičů vyrazili dobrovolní hasiči z Příbrami do Freibergu jako hosté závěrečné oslavy výročí. Ta se uskutečnila o víkend 8.-10. října. Kromě českých hasičů dorazili i kolegové ze sborů Darmstadt-Wixhausen a Clausthal-Zellerfeld. Místní hostitelé si připravili nabitý program.

V pátek odpoledne hned po příjezdu do Freibergu a ubytování měli hasiči možnost rychlé prohlídky místní hasičské stanice. V podvečer navštívili podniky MPA Dresden a IBExU Institut für Sicherheitstechnik, které provádějí testování výrobků, technologií a chemikálií na požární bezpečnost a odolnost. Hasiči byli svědky ukázek testů a pokusů, které firmy provádějí. Následoval přesun na zbrojnici, grilo-

Po příjezdu do Freibergu si hasiči prohlédli místní hasičskou stanici.

Foto: Vít Novák

vání a neformální seznamování všech zúčastněných.

V sobotu ráno se příbramští hasiči odpojili od skupiny. Vyrazili na Generální konzulát

České republiky v Drážďanech odevzdat svůj hlas v parlamentních volbách. Pak se všechny hasičské skupiny opět spojily na drážďanském výstavišti. Ten víkend tam probíhala výstava

německým i českým studentům příjemné prostory dílen, herny či jídelny. Tento koncept byl pro setkání novinkou, jelikož letos poprvé děti nemohly být ubytovány v rodinách. Žákům bylo hrazeno nejen ubytování, ale i veškeré vstupy či strava. Na finanční podpoře se velkou měrou podílelo město Freiberg v čele se starostou Svenem Krügerem. Tomu jsme osobně poděkovali při závěrečném rozloučení s našimi německými přáteli. Poděkování za spolupráci a podporu míří také městu Příbram, které umožnilo využít grant na financování návštěvy a jež od samého počátku podporuje naše setkávání.

Partnerská spolupráce obou škol je nyní na velmi dobré cestě, dětem i učitelům přináší jedinečné možnosti komunikace v cizím jazyce, poznání odlišného kulturního prostředí a v neposlední řadě navázání vztahů, které mají možnost díky opakovaným návštěvám vydržet a rozvíjet se i do budoucna. Nezbyvá než doufat, že se nám na podzim roku 2022 podaří uskutečnit další setkání, tentokrát v Příbrami.

■ **Jaroslava Krešová, Štěpánka Kalivodová**
ZŠ Školní

Florian, která se zaměřuje na hasiče a požární ochranu. Hasiči si odtud odnesli cenné informace a poznatky o moderních hasičských technologiích, vozovém parku a osobní výstroji. Odpoledne celá skupina přejela zpět do Freibergu. Tam čekala připravená soupřava městského turistického vláčku. Hasiči si pak projeli centrum historického města s mluveným komentářem. Večer se zúčastnění sešli v sále pivovaru Brauhof Freiberg. Velitel místního sboru zahájil večer proslovem a povídáním o historii sboru. Následovala slavnostní večeře. Po jídle vystoupili hosté, včetně hasičů z Příbrami - přítomni s praporem SDH Březové Hory. Češi vyjádřili německým kolegům upřímné poděkování za starost o hasiče po celý víkend, popřáli k významnému výročí a předali dary, stuhu k 135. výročí březohorského hasičského sboru (oslava proběhla omezeně v červenci) a dort s motivy hasičů ve Freibergu a Příbrami. Dort byl v závěru večera slavnostně zakrojen a podáván přítomným.

Tato událost není prvním kontaktem mezi hasiči v Příbrami a Freibergu. V září 2020 se německý sbor zapojil do Běhu hasičů do Svatohorských schodů. Poděkování patří městu Příbram za organizaci cesty do Německa a hasičskému sboru ve Freibergu za péči o ubytované hosty.

■ **Vít Novák**
Sbor dobrovolných hasičů Březové Hory

Potkani mají stálý přísun potravy

Deratizace v Příbrami probíhá na veřejných prostranstvích a v kanalizačním systému i několikrát ročně. Velký problém při hubení představuje množství jídla, které se dostane do kanalizace, často vlivem drtičů odpadů používaných v kuchyních.

V posledních týdnech si někteří občané stěžovali na vyšší výskyt potkanů na veřejných místech. Ohnisky bývají vstupy do kanalizačního systému, místa s kontejnery na odpad, mezi konkrétní lokality pak patří Ryneček nebo Hofejší a Dolejší Obora. „Na jaře a na podzim provádíme plošnou deratizaci v lokalitách sídliště a okolí Příbramského potoka, během roku ještě v místech, kde vznikne ohnisko výskytu,“ uvedla Daniela Wagnerová z Odboru životního prostředí Městského úřadu Příbram. Prostřednictvím specializovaných firem provádí město deratizaci na veřejně přístupných místech. V případě kanalizací má tuto činnost na starosti společnost 1. SČV. Deratizaci provádějí také soukromé subjekty, v blízkosti ubytoven např. firma Stavus. Jen město každoročně na hubení hlodavců nebo eliminaci přemnožených holubů vydá kolem 200 000 korun.

Konkrétní postup při deratizaci popisuje společnost 1. SČV takto: Deratizátoři ničí potkany pomocí přípravku na hubení potkanů Hubex. Je to půlkilová tabulka, která má modrošedou barvu a voní podle toho, co se do přípravku přidává - čokoláda, sušenky, pekárenské zbytky. Vůně musí potkany přilákat. Přípravek obsahuje účinnou látku Warfarin, která způsobuje vnitřní krvácení. Potkan je zmatený, malátný, obvykle někam zaleze nebo naopak z kanálu vyleze na povrch a asi za 5-8 dní pojde.

Deratizátor do kanálu nechodí, přípravek se do mělkých kanálů hází na tzv. kantovky, což

jsou plošiny v kanále, kde neteče voda, u hlubší kanalizace se pro uložení Hubexu používá plastová roura k přesnějšímu umístění. Deratizátoři s potkany téměř nepřijdou do kontaktu, protože potkan je plaché zvíře a uteče.

Plošná deratizace probíhá obvykle od dubna do října. Deratizační firma provádí deratizaci na povrchu, společnost 1. SČV se zabývá kanalizací. Postup deratizace na sebe navazuje. Deratizátoři denně ošetří průměrně až 80 vytipovaných kanálů. Na jeden kanál se dává vždy 1 kg Hubexu. Během mrazů, kdy se nedají kanály otevírat, deratizátoři připravují plán deratizace na další rok a určují lokality nejčastějšího výskytu potkanů, které je nutno likvidovat.

Velkým problémem pro deratizátory jsou zbytky jídla, které se dostanou do kanalizace. Práci jim ztěžují také drtiče odpadků používané v kuchyních. Odpad z kuchyňských drtičů nepatří mezi odpadní vody a kanalizačním řádem města Příbram je jeho odvedení do kanalizace zakázáno. Takový odpad je nutné kompostovat. Navzdory vynaloženému úsilí platí, že zvířata mají v kanálech dobré podmínky k životu, a zcela vyhubit potkany je vlastně téměř nemožné.

■ **Stanislav D. Břen**
s využitím podkladů 1. SČV

Zvířata k adopci

Herkules: asi půlroční kříženec většího vrzstu. Odchycen byl 11. října na Padáku. Je to velmi živý a aktivní pejsek.

Ferda: zrzavý kocourek, očkovaný, čistotný a kastrovaný.

Dante: zhruba dvouletý kříženec ridgebacka byl odchycen 3. října na Sázkách. Pes měl fialový obojek a výcvikovou ohlávku.

Dumbo: černý kocourek, čistotný, očkovaný a hodně mazlivý.

Bary: přibližně osmiletý kříženec rottweilera byl odchycen 3. října u Svaté Hory.

Šotek: bílo mourovaný kocourek, mazlivý, čistotný, očkovaný.

Podrobnosti o adopci najdete na webu utulekpříbram.cz.

Detaily k osvojení na tel. 773 982 827.

Voltušská vyhlídka v Jižních Brdech

Voltuš je místní část Rožmitálu pod Třemšínem. Od voltušské kaple sv. Anny po žluté značce se často chodí ke známému pietnímu místu, mohyle nešťastného Jakuba Jana Ryby, který se zde 8. dubna 1815 rozhodl ukončit svůj nelehký životní příběh. Dále po žluté necelých 500 m za mohylou se na štěrbinském hřebeni vypíná opravdový skvost Jižních Brd, který rozhodně stojí za to navštívit.

S dalekohledem a mapou zde prosedíte klidně hodinu, a pořád budete mít co objevovat.

Foto (2×): Jaroslav Hodrment

Voltušská vyhlídka (695 m) překvapí opravdu pěkným panoramatickým rozhledem. Skalisko, pod kterým prudce spadá kamenné pole, je totiž takřka 100 m nad severovýchodním okrajem lesa a rožmitálské údolí odtud ještě dále klesá, takže až na pár stromů pod vrcholem rozhledu díky velkému převýšení nic nebrání.

Mohyla Jakuba Jana Ryby

Jako první nás asi upoutá 14 km vzdálené temeno Třemošné (779 m), na východě výrazně klesající k Příbrami. Ta je utopená v mělkém údolí, které na druhé straně ohraničuje Vojna (667 m). Za ní je v dálce patrný hřeben, spojující brdské vrcholy Sádka, Klouček a Slonovec a ještě dále ubíhající Hřebeny.

Hluboko pod námi v rozlehlém údolí se malebně rozprostírá město Rožmitál pod Třemšínem se svým majestátním zámekem, velkým Podzámeckým rybníkem, věžičkou radnice či kostelem sv. Jana Nepomuckého. Nepřehlédneme ani kostelík Povýšení sv. Kříže ve Starém Rožmitále, Rybovo působiště.

Dále vlevo je částečně stromy zakrytý výhled na mohutný masiv brdských osmistovek Praha (862 m), Malý Tok (843 m) nebo Brdce (839 m), pod nimi pak vidíme podbrdské vesničky Nepomuk, Zalány či Sedlice.

Voltušskou vyhlídku doporučuji navštívit za vhodného počasí s dobrou viditelností. S dale-

GPS start: Voltuš, kaple sv. Anny
49.7820406N, 13.9868953E

Oblast: Brdy

Trasa: mapy.cz/s/lahazakore

Trasa na vyhlídku a zpět: 2,2 km

Typ: pro pěší

Náročnost: nízká

Značení: žlutá

Zajímavosti na cestě: mohyla Jakuba Jana Ryby

Další tipy na výlet: brdyapodbrdsko.cz

kohledem a mapou zde prosedíte klidně hodinu, a pořád budete mít co objevovat.

■ Jaroslav Hodrment

Voláme Ervínu Brokešovou v Rožmitále!

Vystupovala s předními evropskými orchestry, mezi její posluchače patřil Edvard Beneš i Tomáš Garrigue Masaryk. Ervína Brokešová se řadila mezi technicky nejdokonalejší houslistky české hudby. Během druhé světové války se zapojila do protinacistického odboje a Příbramsko se jí stalo druhým domovem. V Rožmitále pod Třemšínem, tomto malebném podbrdském městečku, se pak usadila natrvalo.

Ervína Brokešová

Do vypuknutí první světové války zbývá jeden den. Martina a Sylva jsou naprosto identická dvojčata, která nerozpozná ani vlastní otec. Martina však vnitřně zápasí se svou zástí vůči sestře a když Sylva tragicky zahyne při vyjíždce na plachetnici, otevře se Martině možnost „uloupit“ jí její život - ten, po kterém dlouho tak toužila.

Taková je základní zápleтка románu *Ulopený život* českého spisovatele Karla Josefa Beneše. Knize se dostalo mezinárodního ohlasu hned po jejím vydání v roce 1935. Netrvalo dlouho a první filmovou adaptaci zpracovala Velká Británie. Za honorář si Beneš se svou ženou postavil vilku v Rožmitále pod Třemšínem. Tou ženou byla právě Ervína Brokešová.

Ervína Brokešová se narodila v roce 1900 a své dětství prožila v Netvořicích u Benešova. Od mala hrála na housle a už v devatenácti letech vystoupila s Českou filharmonií. Ve stejné době také začala studovat Pražskou konzervatoř u Otakara Ševčíka, významného houslisty a pedagoga. Záhy nato už hrála na zahraničních turné nejen s Českou filharmonií, ale i dalšími předními evropskými orchestry - ve Vídni, Berlíně i Varšavě. V tomto období se také provdala za zmíněného spisovatele Karla Josefa Beneše.

V souvislosti s okupací Československa se oba manželé aktivně zapojili do Petičního výboru Věrní zůstaneme. Karla J. Beneše zatklo v prosinci roku 1941 gestapo, několik výsledků podstoupila i Ervína Brokešová. Pod krycím jménem Foška se stáhla do ilegality a působila jako spojka pražského a rožmitálského odboje. Dokonce se tajně dostala za svým manželem i k soudnímu líčení v Drážďanech, kde mu byl navrhován trest smrti - posléze snížený na sedm let vězení. „*Voláme Ervínu Brokešovou v Rožmitále! Její manžel spisovatel K. J. Beneš se vrací jako delegát z Freisingu,*“ slyšela pak 21. května 1945 z vysílání pražského rozhlasu.

Po skončení války se oba natrvalo přestěhovali do Rožmitálu pod Třemšínem. S ohledem na změny po únoru 1948 - v souvislosti se zapojením Karla J. Beneše do českého národního odboje a zatýkáním některých jeho spolupracovníků - se stáhli do ústraní. Karel J. Beneš se věnoval tvůrčí činnosti, Ervína Brokešová prakticky omezila své umělecké aktivity a pomáhala mu s prepisováním rukopisů. Zemřel po dlouhé nemoci v roce 1969.

Ervína Brokešová zůstala sama. Její zdravotní stav se pomalu zhoršoval. Nejprve jí pomáhali

Po stopách Ervíny Brokešové

ROŽMITÁL POD TŘEMŠÍNEM

Poklidné podbrdské městečko na Příbramsku se stalo druhým domovem manželům Benešovým.

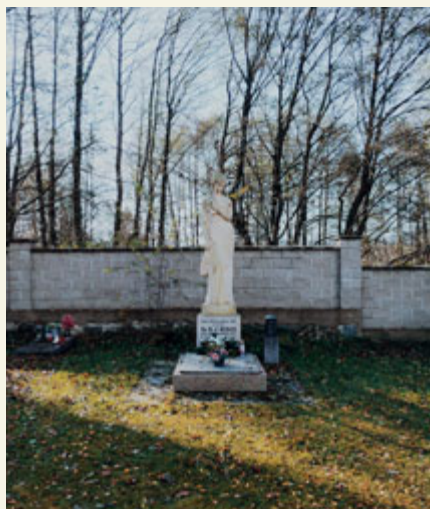
SMUTEČNÍ SÍŇ NA HVĚZDIČCE

Ervína Brokešová zemřela 19. října 1987 v příbramské nemocnici, rozloučení se konalo ve smuteční síni Na Hvězdičce.

VILA BENEŠOVÝCH

Vila v Klikově ulici v Rožmitále byla původně jejich letním sídlem. Po skončení války se sem přestěhovali natrvalo.

HŘBITOV

Spolu se svým manželem je Ervína Brokešová pohřbena na městském hřbitově v Rožmitále pod Třemšínem.

■ foto: Karolína Ketmanová

sousedé a přátelé, později potřebovala prakticky trvalou péči. Zemřela v pondělí 19. října 1987 v příbramské nemocnici, rozloučení proběhlo ve smuteční síni Na Hvězdičce.

■ Václav Bešťák

Byznys je byznys

Tentokrát přinášíme příběh, který názorně vykresluje politickou situaci v Příbrami a i v rakousko-uherské monarchii v 90. letech 19. století. Členové místní židovské komunity patřili k předním podnikatelům ve městě, v němž se však i ze závnosti šířily antisemitské nálady. V březnu 1894 státní úřady dokonce na rok rozpustily příbramský odbor Národní jednoty českožidovské.

Obchod Leopolda Klemperera v bílém domě na rohu náměstí a Pražské ulice.

Foto (3×): SOKA Příbram

V květnu 1893 někdo udal C. k. okresnímu hejtmanství v Příbrami zdejšího židovského obchodníka Leopolda Klemperera, že svatohorské obrázky zhotovené v knihtiskárně u Ferdinanda Pelze mají na rubu místo obvyklé modlitbičky reklamu: „Památky ze Sv. Hory: sošky Panny Marie, sochy, kříže, kropenky, obrázky, talíře, hrnečky, lampy, lampičky a veškeré druhy skleněného zboží jakož i porcelánových výrobků k dostání jsou za levnou i pevnou cenu u Leopolda Klemperera v Příbrami, velké náměstí č. p. 125/I.“

Ferdinand Pelz (1856–1897) byl pražský rodák, který se vyučil roku 1874 v pražské tis-

kárně Synové Bohumila Haase. Později pracoval jako strojník v příbramské tiskárně Josefa Kadečky. Roku 1892 získal koncesi a v roce 1893 založil knihtiskárnu v Plzeňské ulici č. p. 67/I. Byt měli Pelzovi naproti v č. p. 9/I.

RUŠENÍ NÁBOŽENSTVÍ, NEBO TISKOVÉHO ZÁKONA?

Okresní hejtmanství delegovalo trestní věc proti Leopoldovi Klempererovi pro rušení náboženství zdejšímu c. k. okresnímu soudu, který 27. 5. 1893 sdělil okresnímu hejtmanství, že kauza byla postoupena k projednání c. k. delegovanému okresnímu soudu (vlastně městskému delegovanému okresnímu soudu). Ten zaslal 12. 6. 1893 C. k. státnímu zastupitelství v Praze všechny spisy přípravného vyšetřování a trestní oznámení na obchodníka Klemperera s poznámkou, že pokud státní zastupitelství neshledá důvod ke Klempererovu stíhání pro rušení náboženství, bude se věc posuzovat jako přestoupení tiskového zákona. V tom případě mělo zastupitelství tyto spisy odeslat C. k. delegovanému okresnímu soudu pro přestupky v Praze k dalšímu řízení. Obžaloby pro přestupek nedovoleného rozšiřování tiskopisů byl ale obchodník zproštěn.

Spisy pak doputovaly až k C. k. zemskému soudu jako trestnímu soudu v Praze, který sdělil příbramskému okresnímu soudu 13. 10. 1893, že se věc považuje za přečin proti veřejnému pořádku a řádu ve smyslu par. 303 trestního zákoníku, takže mají být kromě Leopolda Klemperera vyslechnuti majitel knihtiskárny Ferdinand Pelz a osoby, které vyhotovení této reklamy převzaly a provedly - Pelzův učedník Prokop Třešňák a sazeč Václav Skála. Vyšetřovací spisy se měly hned potom zaslat zemskému soudu.

„SOFORT“ ČILI HNED

Okresní soud na rozdíl od jiných případů tentokrát s vyšetřováním kupodivu nespěchal, takže ho 28. 10. 1893 musel zemský soud upomínat, a spisy odeslal až 3. 11. 1893. Následně napsal 16. 11. 1893 zemský soud příbramskému okresnímu soudu, že na základě zaslaných výpovědí z 3. listopadu 1893 na návrh státního zastupitelství rozhodl o dalším výslechu Ferdinanda

Na zadní stranu podobného svatohorského obrázku nechal L. Klemperer natisknout svou reklamu. Tento tam má znak jezuitů, kteří byli ze Svaté Hory vyhnáni v roce 1773. Repro: soukromá sbírka

Pelze, předvolaného jako svědka pro přečin proti veřejnému pořádku. Okresní soud měl ve lhůtě osmi dnů zjistit, kam jsou Klemperer a Pelz domovskými příslušníky, jak se jmenují jejich rodiče a zda u nich do svých 14 let žili, jaké školy navštěvovali a zda sloužili v armádě, a poslat je zemskému soudu. Okresní soud nějaké dokumenty 21. 11. poslal, zemský soud ho však 23. 11. zase upomínal o zaslání chybějících požadovaných informací a 18. 12. mu nařídil, že obžaloby mají

V levé frontě Plzeňské ulice ve třetím domě shora byla Pelzova knihtiskárna.

Poznali byste někoho

Pomozte státnímu okresnímu archivu s identifikací lidí z Příbramska na fotografiích z první poloviny 20. století. Ukažte je i svým rodičům, babičkám a dědečkům, prababičkám a pradědečkům, prarodičům a prastrýcům... mohou ještě někoho poznat. Fotografie jsou zde: ebadatelna.soapraha.cz/a/2075/1. Nahoře na listě je i možnost Náhledy pro prohlížení více snímků najednou. Nová čísla snímků se zobrazují dole a jejich soupis najdete na stejném webu ve složce Dokumenty nebo pod přímým odkazem 1url.cz/mKGT8. Pokud najdete své předky, příbuzné a jejich přátele nebo alespoň vám bude povědomé jméno ze seznamu či třeba poznáte vojenskou uniformu, napište údaj se číslem snímku na e-mailovou adresu katerina.jobekova@soapraha.cz. Můžete i zavolat na čísla 311 000 709 nebo 737 277 827.

být doručeny do vlastních rukou Klemperera a Pelze „*sofort*“ čili ihned.

Leopold Klemperer hned po doručení podal proti obžalobě námítky u okresního soudu, který je poslal 10. 1. 1894 i s doručenkami zpátky zemskému soudu. Oba soudy si pak dopisovaly o doručení, expedování a termínech doručovacích lístků. Dne 28. 2. zemský soud upozorňoval okresní soud, že musí dodržovat platné lhůty ohledně stanovení hlavního líčení.

Po téměř ročních průtahách byli 4. dubna 1894 před čtyřčlenným senátem souzeni jak dvaatřicetiletý Leopold Klemperer, tak osmatřicetiletý Ferdinand Pelz. Obžaloba kladla Leopoldovi Klempererovi za vinu, že se zneužitím obrázku Panny Marie Svatohorské k účelům obchodní reklamy posmíval učení a obyčejům katolické církve, a Ferdinandu Pelzovi, že tyto obrázky tiskl. K soudu se však dostavil jen Leopold Klemperer a „*po vřelém*

zastání“ svého obhájce JUDr. Alf. Hrdličky byli Klemperer i zřejmě již churavějící Pelz obžaloby zproštěni. Veřejný žalobce - náměstek státního zástupce Lorenz - hned podal proti rozsudku zmateční stížnost.

ZMATEČNÍ STÍŽNOST ZŘEJMĚ NEUSPĚLA

Nevíme, zda se měla zmatečnost zběhnout přímo v hlavním přelíčení, nebo v rozsudku, ani zda tento z dnešního pohledu úsměvný proces skončil pokutou nebo zproštěním viny. Leopoldu Klempererovi ani Ferdinandovi Pelzovi každopádně nijak zvlášť neuškodil.

Oba pánové se už v srpnu 1894 coby ctihodní podnikatelé zúčastnili Krajské, průmyslové, hospodářské a národopisné výstavy v Příbrami. Leopold Klemperer vystavoval sklenice, lampičky, příbory a vázy na květiny, Ferdinand Pelz různé tiskopisy ze své knihtiskárny.

Podle reklamy v tištěném katalogu výstavy měl Klemperer maloobchodní i velkoobchodní sklad veškerých skleněných, porcelánových a majolikových předmětů, prodával jídelní a kávové příbory, mycí nádoby, veškeré druhy salonních, domácích a kuchyňských lamp a jiných osvětlovacích potřeb, láhve na pivo

Obžaloba kladla Leopoldovi Klempererovi za vinu, že se zneužitím obrázku Panny Marie k účelům reklamy posmíval učení a obyčejům církve.

”

a víno, niklové, dřevěné a majolikové desky a různé niklové zboží, rámy na obrazy a listy k jejich zhotovení, zrcadla, zrcadlové a tabulové sklo apod. a také různé sochy svatých. Vedl vlastní výrobu kuchyňského náčiní. Jméno Leopolda Klemperera však mizí z příbramských evidencí již kolem roku 1900.

Ferdinand Pelz zemřel už v červenci 1897 a tiskárnu vedla jeho vdova Emilie. Později ji převzal jejich syn Antonín Pelz (1881-1944), který předčasně ukončil studium na příbramském gymnáziu, vyučil se v rodinné tiskárně a další odborné vzdělání získal ve Vídni. Tiskárnu rozšířil a vybavil moderními stroji. Narukoval do 1. světové války, z níž se vrátil jako ruský legionář. Od 1945 řídil závod s jeho vdovou Marií Pelzovou typograf Karel Rajtora, který v něm pak byl národním správcem a po znárodnění ředitelem.

■ **Věra Smolová**

SOA v Praze - SOKA Příbram

KALENDÁRIUM

1. prosince 1991

Bylo zrušeno velitelství 1. armády v Příbrami.

1. prosince 1991

Týdeník Příbramsko (dnes Příbramský deník) byl privatizován vydavatelstvím Vltava.

3. prosince 1621

V Hradci Králové se narodil Bohuslav Balbín, kněz, jezuita, vlastenec a dějepisec, který napsal první dějiny našeho města.

4. prosince 1971

V příbramském Kulturním domě se uskutečnil 4. ročník festivalu amatérských kytarových skupin (beatový festival).

5. prosince 1871

Narodil se v Hořovicích Josef Vrátný, ředitel měšťanské školy, spisovatel a kronikář v Příbrami.

7. prosince 1851

V Praze zemřel Michael Leyer, tajemník ministerstva orby a hornictví, který se zasloužil o zřízení báňské akademie v Příbrami, pozdější Vysoká školy báňské.

7. prosince 1861

Zemřel Vojtěch Dobeš, učitel na Březových Horách, který na zdejší škole vyučoval 40 let.

11. prosince 1931

Příbramským městským kronikářem byl ustanoven knihovník Jan Bláha.

18. prosince 1921

Tělocvičná jednota Sokol na Březových Horách uspořádala Havlíčkův večer, věnovaný stému výročí narození Karla Havlíčka Borovského.

28. prosince 1861

Proběhlo první vystoupení mužského pěveckého spolku Lumír, později spojeného ve smíšený sbor Lumír-Dobromila.

■ **Daniel Doležal**

Státní oblastní archiv v Praze

Reklama z Kalendáře Svaté Hory 1897

Vaše Vánoce mohou být letos jiné

Milujete vánoční atmosféru, setkávání s blízkými, milé pozornosti a dárečky, ale něco vám na nich nesedí? Možná je to komerční pojetí Vánoc, které nám podbízejí v obchodech koledy hrající pomalu od září? Možná jsou to hromady odpadu, o kterých víte, že vzniknou po každém Štědrém večeru? Možná je to tlak na dokonalou štedrovecerní večeři, který cítíte od rodiny? Nevěšte hlavu, Vánoce jsou přece svátky sounáležitosti a lásky. Zkuste to letos prostě jinak.

1. Vytvořte si seznam přání. Proberte s rodinou založení online wishlistů (seznamů přání). U nás doma je máme již čtvrtým rokem a nestalo se mi od té doby, že bych musela držet nucený úsměv při rozbalování. Má ho od narození založený i můj synek a díky tomu se nám neplní pokojík tunou zbytečných hraček.

2. Podporujte lokální obchodníky. Než objednáte dárek z Číny, rozhlédněte se kolem sebe. Na Příbramsku je spousta šikovných tvůrců a podnikatelů. Zkuste třeba ekologickou drogerii, bezobalové vychytávky a designová mýdla, originální šperky, ručně vyráběné diáře či poukaz na kávu. Máte moc podpořit konkrétní osobu nebo projekt tím, že si koupíte jeho produkt.

3. Probudte v sobě tvořivost. Víím, že větou „vyrobený dárek potěší nejvíce“ motivujeme především děti, aby tvořily. Ale zkusme to i v dospělosti. Potřebujete dárek pro 10 kolegů v práci a aby se neřeklo, tak koupíte první maličkost, na kterou narazíte? Domácím müsli, aromatickou solí do koupele nebo ušitými pytlíky pro nakupování nikoho nezarmoutíte. A pokud jste ve tvorbě zručnější, můžete vyrobit nára-

mek, lapač snů nebo domácí mastičku na různé neduhy.

4. Zkuste balit dárky originálně. Máte ve skříni šátek, který nenosíte a víte, že by se líbil vaší kamarádce? Použijte ho na zabalení a máte o radost navíc. Ušijte ze starých látek pytlíky (netřeba z toho dělat vědu - nahoře udělám tunýlek pro provázek, přehnu napůl a projedu na stroji), kreativnější na ně můžou něco namalovat, vyšít nebo natisknout. Redukce vyhozeného papíru zajištěna a pravděpodobně nakazíte i další členy rodiny.

5. Vánoce bez plného stolu nejsou opravdové Vánoce. Víím, hojnost je důležitá a během Vánoc si to obzvlášť užíváme, ale opravdu to všechno

zvládneme sníst? Čtvrt metráku jídla vyhodí průměrně každý občan České republiky. Nejvíce právě koncem roku. Važte si více sebe a svého zdraví. Nakupte raději menší množství kvalitních lokálních potravin.

6. „Vánoce jsou svátky klidu.“ Také máte chuť vysmát se tomu, kdo tuhle větu vymyslel, protože minimálně dva týdny před Vánoci neděláte nic jiného, než kumulujete stres? Zkuste si to uvědomit a udělat to letos jinak.

■ Kateřina Hasáková

POMŮCKY: AKIM, UTZON, DINOŮ	ZVÍŘECÍ CHLUPY	ZNAK (Z REČTINY)	1.DÍL TAJENKY	ČERT	◆◆◆	ZKR. MĚSTKÉ POLICIE	ANGLICKÝ MAMINKA	VBDONUTÍ	BASKICKÝ HUDEBNÍ NÁSTROJ	◆◆◆	2.DÍL TAJENKY	SLOVEN- SKÝ NE	AGLICKÁ ZKRATKA DPH
ZKR. SOVĚT- SKÉHO SVAZU					ŘÍMSKÝCH 2495					OKR. NÁRODNÍ VYBOR			
VINNÝ KEŘ					PRA- VOSLAVNÍ DUCHOVNÍ TRĚŠENÍ (ZAST.)					KINA JMÉNO LONGENA			
ANGL. CHYTRÝ						VĚZ U MEŠITY EVROPAN							
KOČOVNÝ KMEN							NEMOCNÁ RUSKÉ MUŽSKÉ JMÉNO (25.6.)					OBCHODNÍ AKADEMIE	SPZ NOVÉ ZÁMKY
◆◆◆	DRUH BAVLNY	NARÍKATI (ZAST.) ZKOSENÍ						AUTOR OPERY V SYDNEY OVANUTÍ					
MEZINÁ- RODNÍ OLYMPIJ- SKÝ VÝBOR (ZKR.)				DEZINFEKČ. PROSTŘE- DEK VRAŽDA (ZAST.)					CARSKÝ VÝNOS OTÁZKA 6. PADU				
GHANSKÝ KMEN					UMYVADLA SEVERSKÉ ZVÍŘE							JEDNOTKA ZUČTO- VÁNÍ	POVLUNICE
VELKÝ OŘECH						PROČ SVAZEK SLÁMY				SPOJKA (KNIŽNĚ) SPZ JABLONCE			
PEVNINA V MORI							ČLOVĚK NEVHOD. CHOVÁNÍ 3.DÍL TAJENKY						
◆◆◆	HUSITSKÁ ZBRÁNĚ	ODEBRÁNÍ SPZ RYCHNOV N. KNĚŽNOU						TŘÍT PRSTY SEK					
ZVUK EL. ZVONKU				INIC. ZPĚVÁKA MUKA	MÍSTO NA SKÁLE SPISOVÁ ZNAČKA					ČÁSTI DOMU SPZ ŽILINY			
SKUPINA JEZDCŮ						SPLAV					ŠÍCÍ VLÁKNO		
BÁSEŇ (ZAST.)						TRUMFY					DOMÁCKY ATANAZIE		

Vážení čtenáři, přinášíme vám pranostiku na měsíc prosinec. Tajenka ze zpravodaje č. 11/2021: Na svatého Teodora sedlák ještě pilně orá. Knihu vyhrává Milada Bartošová. Blahopřejeme. Kniha je připravena v redakci k vyzvednutí.

Vyluštěnou tajenku můžete poslat e-mailem na adresu: kahan@prijbram.eu. Čtenář/ka, jehož/jejíž správně vyluštěná tajenka bude doručena jako devátá v pořadí, od nás dostane pěknou knihu.

JEDNACÍ SÁL ZM, NÁM. TGM 121

6. 12. 16.00 Zasedání ZM Příbram

DVOŘÁKOVO NÁBŘEŽÍ U HOŘEJŠÍ OBORY

4. a 18. 12. 8.00–12.00 Farnářské trhy

NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA

28. 11. 15.00 Zahájení adventu v Příbrami

NÁMĚSTÍ J. A. ALISE

5. 12. Bronzová neděle

NÁMĚSTÍ 17. LISTOPADU

19. 12. Zlatá neděle

NOVÝ RYBNÍK

3. 12. 15.30 Pekelně čertovský Novák

DIVADLO A. DVOŘÁKA – VELKÁ SCÉNA

9. 12. 19.00 Limonádový Joe
 11. 12. 10.00 Vánoční show dětí ze Sportklubu Oxygen
 12. 12. 10.00 Vánoce v divadle
 13. 12. 19.00 Podivný případ se psem
 14. 12. 17.00 Špinavý obchod
 15. 12. 16.00 a 18.00 Vánoční koncert ZŠ 28. října
 16. 12. 17.00 Adventní koncert ZUŠ Příbram I
 17. 12. 19.00 Příbramská filharmonie: Česká mše vánoční
 18. 12. 19.00 Limonádový Joe
 19. 12. 19.00 Vánoce v Muzeu s Ginevrou a hosty
 20. 12. 19.00 Vánoce v Muzeu s Ginevrou a hosty
 21. 12. 19.00 Vánoce v Muzeu s Ginevrou a hosty
 22. 12. 19.00 Vánoční koncert Příbramského Big Bandu
 23. 12. 19.00 Vánoční koncert Příbramského Big Bandu
 28. 12. 19.00 Silnice – La Strada
 29. 12. 19.00 Jméno
 30. 12. 16.00 Přišel na večeri
 31. 12. 15.00 Špinavý obchod

DIVADLO A. DVOŘÁKA – MALÁ SCÉNA

1. 12. 19.00 Chleba s máslem
 4. 12. 19.00 Kabaret proti nám!
 5. 12. 17.00 Mikulášská nadílka
 10. 12. 19.00 Druhá strana kulis
 17. 12. 19.00 Třicet devět stupňů
 21. 12. 16.00 Chleba s máslem
 22. 12. 19.00 Splašené nůžky
 28. 12. 10.00 Druhá strana kulis
 30. 12. 19.00 Mise na Mars
 31. 12. 19.00 Zahraj to znovu, Same

DIVADLO A. DVOŘÁKA – FOYER

27. 12. 17.30 Jaroslav Svěcený (koncert)

DIVADLO A. DVOŘÁKA – KINO

1. 12. 19.00 Karel
 2. 12. 19.00 Tady hlídáme my
 3. 12. 17.00 O Čertovi a jiné vánoční pohádky
 3. 12. 20.00 Klan Gucci
 4. 12. 14.00 Encanto – 3D
 4. 12. 17.00 Přání Ježíškovi
 4. 12. 20.00 Resident Evil: Raccoon City
 5. 12. 14.00 Encanto
 5. 12. 17.00 Machr na 30 dnů
 7. 12. 16.00 Zátopek – promítání pro seniory
 8. 12. 19.00 Karel
 9. 12. 19.00 West Side Story
 10. 12. 17.00 Tajemství staré bambitky 2
 10. 12. 20.00 Pražský výběr: Symphony Bizarre
 11. 12. 14.00 O Čertovi a jiné vánoční pohádky
 11. 12. 17.00 Tajemství staré bambitky 2
 11. 12. 20.00 West Side Story
 12. 12. 9.30 Luca

12. 12. 12.00 Princezna zakletá v čase
 12. 12. 14.30 Luca
 12. 12. 16.30 Princezna zakletá v čase
 15. 12. 19.00 Karel
 16. 12. 19.00 Spider-Man: Bez domova
 17. 12. 17.00 Přání Ježíškovi
 17. 12. 20.00 Známi neznámí
 18. 12. 14.00 Encanto – 3D
 18. 12. 17.00 Známi neznámí
 18. 12. 20.00 Spider-Man: Bez domova – 3D
 19. 12. 14.00 Tajemství staré bambitky 2
 19. 12. 17.00 Spider-Man: Bez domova
 21. 12. 16.00 Kurz manželské touhy – promítání pro seniory
 21. 12. 19.00 Tady hlídáme my
 22. 12. 19.00 Kingsman: První mise
 23. 12. 19.00 Matrix Resurrections
 27. 12. 14.00 Trollové: Světové turné – 3D
 27. 12. 17.00 Shang-Chi a legenda o deseti prstenech – 3D
 28. 12. 14.00 Croodsovi: Nový věk – 3D
 28. 12. 17.00 Black Widow – 3D
 28. 12. 20.00 Matrix Resurrections
 29. 12. 14.00 Mimi šéf: Rodinný podnik – 3D
 29. 12. 17.00 Venom 2: Carnage přichází – 3D
 29. 12. 20.00 Šťastný nový rok 2
 30. 12. 14.00 Zpívej 2
 30. 12. 17.00 Zpívej 2 – 3D
 30. 12. 20.00 Šťastný nový rok 2

DIVADLO A. DVOŘÁKA - D-KLUB

2. 12. 19.00 Los Trumberos
 10. 12. 19.00 Kavárna U Nulté hodiny s Kryštofem Grygarem

JUNIOR KLUB

11. 12. 20.00 Špejbl's Helpers

KNIHOVNA JANA DRDY

1. 12. 13.00–17.00 Adventní odpoledne
 2. 12. 16.00 Drdik. Andílko vánoční putování (pobočka Škola)
 3. 12. 17.00 Padesátka v nouzovém stavu. Křest knih Hany Hřebejkové
 6. 12. 16.30 Setkání genealogů
 7. 12. 17.00 Dějiny umění: Pieter Bruegel. Přednáška Jany Froňkové
 14. 12. 8.30; 10.00 Bookstart. O pejskovi a kočičce, jak psali psaní
 16. 12. 8.30 Brain&Breakfast
 16. 12. 17.00 Vánoční hvězdička. Nána divadélko Mileny Jelínkové

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE

5. 12. 16.00 Loutkoherecká skupina Zalezlíci: Pekelná nuda
 21. 12. 10.15–11.15 Cvičení s fyzioterapeutkou pro seniory
 23. 12. 9.00–12.00 Výroba dárku na poslední chvíli

SBOR ČČSH MISTRA JAKOUBKA ZE STŘÍBRA

5. 12. 10.00 Koncert sboru Canta Vera – sbormistryně Veronika Skaličková
 12. 12. 16.00 Koncert ženského komorního sboru Krásy – sbormistryně Zuzana Horská
 19. 12. 10.00 Koncert vokálního sboru Bacha Baby – sbormistryně Jana Hejrlírková
 26. 12. 17.00 Tradiční vánoční koncert Komorního pěveckého sboru Mistra Jakoubka ze Stříbra – sbormistryně Hana Tonzarová

SVATÁ HORA

27. 11. 14.00 Vlastnoruční výroba adventních věnců ve sklepení. Možnost požeňání věnců
 12. 12. Stříbrná neděle

16. 12. 16.00 Vernisáž výstavy betlémů v Mníšecké kapli
 18. 12. 18.00 Předvánoční zpívání koled ve sklepení se skupinou Náhodná sešlost
 22. 12. 18.00 Přinesení betlémského světla s krátkým programem příbramských skautů
 24. 12. 16.00 „Půlnoční“ mše svatá, hudba: J. J. Ryba – Česká mše vánoční
 25. 12. 14.00 Zpívání u jesliček
 26. 12. 14.00 Zpívání u jesliček
 31. 12. 22.30 Mše svatá na závěr obč. roku
 1. 1. 14.00 Zpívání u jesliček
 6. 1. 18.00 Tříkrálový koncert Vepřekova smíšeného sboru

HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM

11.–12. 12. 10.00–17.00 Vánoce v hornickém domku
 11.–12. 12. 10.00–17.00 Štědrovečerní šichta v Prokopské štole

GALERIE FRANTIŠKA DRTIKOLA PŘÍBRAM

2. 12. 17.30 Tomáš Pospěch: Josef Koudelka – Český fotograf? (přednáška)
 3. 12. 17.00 Vernisáž výstavy Příbramské betlémy – tradiční i netradiční
 16. 12. 17.00 Ježíšek ve virtuální realitě Galerie Františka Drtikola

SENIOR POINT PŘÍBRAM

6. 12. Vánoční tvoření
 4. 12. Výlet na Karlštejn (vlakem)
 7. 12. Poslední puchýř – vycházka na Vojnu
 8. 12. Setkání seniorů
 14. 12. Vánoční turnaj v bowlingu
 15. 12. Právní poradna
 15. 12. Beseda s promítáním: Vzpomínky na vycházky

WALDORFSKÁ ŠKOLA PŘÍBRAM

20. 12. 19.00 Koncert skupin Chairé a Codex Temporis

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

25. 11. 11.00–17.00 SOŠ a SOU Dubno
 25. 11. 10.00–17.00 OA a VOŠ Příbram
 8. 12. 13.00–16.00 ISŠ HPOS
 8. 12. 8.00–11.00 Gymnázium Příbram, Legionářů
 8. 12. 12.00–16.00 Gymnázium pod Sv. Horou
 8. 12. 17.00 Informace o studiu – Gymnázium Příbram, Legionářů
 5. 1. 13.00–16.00 ISŠ HPOS
 15. 1. 8.00–11.00 Gymnázium Příbram, Legionářů
 15. 1. 10.00–13.00 Gymnázium pod Svatou Horou

ZIMNÍ STADION

4. 12. 17.00 HC Příbram vs HC Stadion Cheb
 15. 12. 18.30 HC Příbram vs IHC Králové Písek
 22. 12. 18.30 HC Příbram vs HC Tábor

SPORTOVNÍ HALA – VOLEJBAL

27. 11. Euro Sitex Příbram vs VK Ostrava, s. r. o.
 18. 12. Euro Sitex Příbram vs Aero Odolena Voda

VÝSTAVY BETLÉMŮ:

4. 12.–9. 1. Příbramské betlémy – tradiční i netradiční (Galerie Františka Drtikola)
 17. 12.–2. 1. Betlémy (Mníšecká kaple na Svaté Hoře)

Advent a Vánoce

V PŘÍBRAMI

Zahájení adventu

28.

LISTOPAD
NÁMĚSTÍ
T. G. MASARYKA

ANETA LANGEROVÁ
ZUŠ A. Dvořáka ★ Vít Marčík: Setkání
před Betlémem ★ Rukodělné dílny ★
Slavnostní rozsvícení vánočního stromu

Bronzová neděle

5.

PROSINEC
NÁMĚSTÍ
J. A. ALISE

VEPŘEKŮV SMÍŠENÝ SBOR
koncert v kostele sv. Vojtěcha
Petr Vašina & Míša Mádlová
★ Vánoční pohádka

Stříbrná neděle

12.

PROSINEC
SVATÁ HORA

ŽALMAN & SPOL.
Příbramská filharmonie

Zlatá neděle

19.

PROSINEC
NÁMĚSTÍ
17. LISTOPADU

JAN SMIGMATOR
ZUŠ Příbram I ★ Vánoční pohádka:
Velká dobrodružství malého brouka ★
Ledová show – Betlém

www.vanoce.pribram.eu

Změna programu vyhrazena.